

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek),
Üllői-út 35. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

V. országos gazdakongresszus.

A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége a szegedi kiállítás kapcsán országos gazdakongresszust rendez.

A kongresszus ideje: 1899. szeptember hó 4. és 5-ikén; helye: Szegeden, a városháza nagytermében.

Tag lehet mindaz, akif. évi augusztus hó 20-áig a kiállítási irodánál (Bpest, Köztelek) jelentkezik és 3 frt tagsági díjat lefizet.

Kedvezmények. A tagok névre szóló igazolványt kapnak, amely a tanácskozáson való részvételre, a kiállításon szabad belépésre s a vasuton kedvezményes utazásra jogosít. (II. oszt. jeggyel I. osztályon, III. oszt. jeggyel II. osztályon utazhatnak ugy a gyors, mint a személyvonatokon.) A tagok a kongresszus munkálatait kinyomatva, díjtalanul megkapják.

A kongresszus részletes tervezetét a „Köztelek” f. évi 58. számában közöltük.

Abraktakarmányok kedvezményes szállítása.

A Magyar Királyi Államvasutak Igazgatóságának értesítése szerint a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter ur Önagyméltósága megengedte, — hogy a Magyar Királyi Államvasutak bármely állomásáról magyarországi állomásokra, kivéve a budapesti és kőbányai, valamint az országhatárszéli állomásokat, — teljes kocsirakományokban kizárólag állattenyésztéssel foglalkozó gazdák részére s illetőleg mezőgazdasági czélokra teherárúként szállítandó a rendeltetési állomáson tényleg

leadandó, és a környékbeli fogyasztásra rendelt következő abraktakarmányok után, ugymint korpá, olajpogácsa, árpadara, kukoricadara és malomkonkoly után kocsis- és fuvarlevelenként legalább 10.000 kilogramm leadása, illetve ezen súlyért való díjlesztés mellett f. év végéig terjedő érvénynyel, a M. Kir. államvasutak összes vonalain, a helyi érdekű vasutak kivételével és a pécs-barcsi vasuton helyi áru díjzabásszerű első különdíjzabásnak 10%-al rövidített díjtételei rovatolás után alkalmaztassanak.

Ezen díjkezdmény oly küldemények után főg alkalmazást nyerni, amelyeknek rendeltetése és azon körülmény, hogy a küldemény a kedvezményre igényt tarthat, a rendeltetési hely szerint vármegyei, vagy vidéki gazdasági egyesület, a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” és az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” által kiállított, pecséttel és aláírással ellátott és az illető küldeményről szóló fuvarlevelekhez a földadók részéről csatolandó igazolvánnyal bizonyítottatik. Az igazolványon a földadó és czimzett neve, annak lakhelye, a fel- és leadási állomás, a küldemény neme és sulya megjelölendő.

Midőn erről gazdaközönségünket értesítjük, megjegyezzük, hogy az OMGE. a legnagyobb készséggel állítja ki az igazolványokat, ha a pontos adatok rendelkezésünkre bocsájtatnak és ha az igazolványok elküldéséhez szükséges válaszbélyeg egyesületünknek beküldetik.

1899. július hóban befizetett alapítványi kamatok és tagsági évdíjak nyugtázása.

I. Alapítványi kamatok.

Befizetve 1899. évre: Beniczky Ferencz 21 kor., gróf Etsz Károly 52-50 kor., Ernuszt József 21 kor., megyeri Krausz Lajos 20 kor., báró Majthényi László 21 kor., gróf Pejacevics Pál 17 kor., zombori Rónay Ernő 21 kor., gróf Schönborn-Buchheim Ervin 105 kor., gróf Széchenyi Sándor 21 kor., id. gróf Vay Ádám 21 kor., gróf Vigyázó Sándor 50 kor., Vizsolyi Akos 20 kor.

II. Tagsági évdíjak.

Befizetések: Arián Károly 5 kor., Ábrahám Hugó, Abauj-Tornamegyei gazd. egyesület 20—20 kor. 1899-re, Abel Armin 40 kor. 1897—1898-ra; Balogh Sándor, gr. Batthyányi Zsigmond, Baján Imre, Berzeviczy Zsigmond, Bakay Oszkár, Beliczay István, Bischitz Artur, Bernrieder József, Both László, Biró Lajos, Bene József, Budapest X. ker. kőbányai kör, Biedermann Ottó, Bartakovits Ágoston 20—20 kor. 1899. évre; Bányay Döme, Bodánszky Tivadar 10—10 kor. 1899-re; Benedek Gábor 10 kor. 1899-re és 10 kor. 1900-ra; Clement Lipót, Czibur Pál, Csiki Gyula, Csernyus Allán, Csukássy István, Czeglédy Tivadar, ifj. Cathry Szaléz, Czizler Győző, Draveczky János, Daróczy Endre, Duchon József, Debreczeni Endre, Dely Imre, dr. Drucker Jenő, Dezsőffy Emil, dr. Dömötör László, Diószeghy Zoltán, Dubravszky Róbert 20—20 kor. 1899. évre; dr. Dörschug Antal, Dorner Sándor 10 kor., Deutsch Andor 10 kor. 1899-re és 10 kor. 1900-ra; Emödy József, Ehrenreich József, Freund Ferencz, Fleischl Sándor, Fröhlich Frigyes, ifj. Frey Gusztáv, Farkas Ferencz galántai, Feszty Adolf, Farkas Rezső 20—20 kor. 1899-re; Fleischer Gyula 10 kor. 1899-re, 10 kor. 1900-ra; Garzó Imre, Goldschmid József, Gaszner Károly, Gruner Lajos, Günther Imre, Geréby Gyula, Goldmann József, Grenier Frigyes, Geiger Ferencz, Hegedüs János, Hermann Mihály, Hajdu István, Hofmeister Ignác, Hartstein Sámuel, Hajnal Samu, Halász Aladár, Háj Antal, Horváth István, Hönig Jakab, dr. Haudek Ágoston, Iovag Hübner Rezső, Hódmezővásárhelyi gazd. egyesület, Holcz Mátyas 20—20 korona 1899-re; Haubert Nándor 20 kor. 1898. évre; Jurenák Gyula, Juresek Béla, Justus Gyula, Iványi Géza, Jász Apáti község, Juresek Győző, Jakab Mátyas, Jurenák Sándor, ifj. Jurenák Sándor, gróf Jankovich László, Ihasz Lajos, Jakabffy Dezső, Karsai Vilmos, Kezser Miklós Krick Aladár, Kazal Zsigmond, Kleiszner Károly, gróf Kornis Károly, dr. Kosutányi Tamás, Kovács György tábornok, báró Königswarter Hermann, Kiss Sándor, Kunfy Adolf, Korb Nándor, Kenessey Pongrácz, Kohner Henrik, Komlós Armin, Kiss Károly rédei urad., Klobusiczky János, Korek Kálmán, Kokas József, Kiss Lajos Bács-Topolya 20—20 kor. 1899-re; Kerekes Lajos 10 kor. 1899-re; Lamm Armin, Landgraf Zsigmond, Landgraf János, dr. Lengyel Sándor, Légrády Béla, Leitgeb Imre, Lingauer Jenő, Lovasi Ákos, Lippe Vilmos 20—20 kor. 1899-re; László Sándor 20 korona 1898-ra; Martens Cásár, Mayer Oszkár, Mándi Béla, Meller Rudolf, Mátolcsy Károly, Madarassy Gyula, Madarassy Jenő, Mészáros Sándor, Metternich S. hercegnő Bia-Bajnai uradalma, Magyar szőlőtelepítési részvénytársaság, Margalit Gyula, Madarász Géza, Madarász Sándor, Molnár József, Mezőberényi gazdakör 20—20 kor. 1899-re; Mihályi Imre, Müller Tamás 10—10 k. 1898. és 10—10 kor. 1899-re; Novák Károly, Novák József, Nagy Antal, K. Nagy Gyula, N. Naláczy Géza, Nyirbátori birtokossági tanács Ondrus Cyrill, Ordódy Géza 20—20 kor. 1899-re, Oláh Sándor 10 kor. 1896. és 10 kor. 1897-re; Pfeiffer Kálmán, Pongrácz Jenő,

által termelt
szunknak
ésére, mely szintén
i, úgy hogy a kései
emre igen hasznos.
szalmát és a leg-
a (84% zöld szem,
nitrogen tartalmuk
na árpánknál, átlag
nytársaság.
hau (Morvaország).

emes
ő
im
ndőségnek

68.

68.

Egyedüli specialis ekegyártással foglalkozó gyár az Osztrák-Magyar monarchiában.
Egyedüli kizárólag sorbavetőgépekkel foglalkozó gyár az Osztrák-Magyar monarchiában.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, V. ker., ALKOTMÁNY-UTCZA 31. sz.

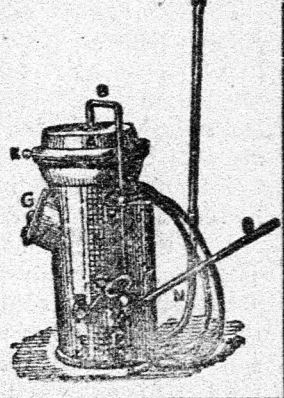
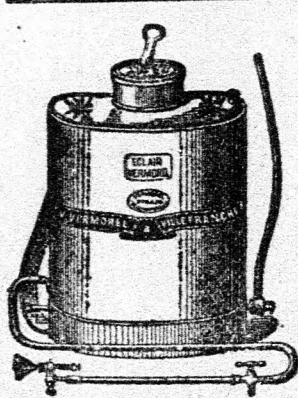
A legfontosabb védekező eszközök a szőlőpusztítás megakadályozására a

V. Vermorel Villefranche-i világhírű czég gyartmányai, melyek kizárólagos képviselői vagyunk Magyarországra.

Aussigi I^a rézgálicz

jegecsekben, vegytiszta a peronospora elleni védekezésre, általunk szállítva és igazolványunkkal ellátott küldeményeket a **M. Á. V.** körülbelül **40% díjkezdménynyel szállítják.**

Mai számunk 24 oldal.

Paikert Henrik, Patzenhofer Rudolf, ifj. gróf Pongrácz Jenő, Prónay László, Patay József, Perzsa Sándor, Prág Lajos, Pottornyay Miklós, Perényi Antal, Pósch Gyula, Pusztakúrti uradalom, Pichler Zdenko 20—20 kor. 1899-re, Poór Jakab 20 kor. 1899., 20 kor. 1900-ra, Polonyi Géza 20 kor. 1900-ra, Ruzinko Antal, Richter Oszkár, Rácz Sándor, Rapesák Gyula, Remenyik Imre, dr. Ronay Károly, Raubauer Károly, Reich Zsigmond, Rozdonyi Sándor, Richl Antal, Radvánszky György, Schiffer Kornél, Szabadhegyi Kálmán, dr. Szilágyi Gyula, Sztankovich János, Schack Ede, lovag Schoeller Gusztáv, Schwarcz Bertalan, Somogyi Emil, Steindl Kálmán, Szeőke Odón, gróf Széchenyi Géza, lovag Sperker Ferenc, Steiner Frigyes, Stern Miksa, Szent-Imrey Imre, Székely Miksa, Szóó Lajos, Sternthal Artur, Salzman és társa, ifj. Székely Péter, Szabó Antal, dr. Szentkirályi Ákos, Szita János, Spitzer testvérek, Simon Róbert, Standeiszky Oszvald, Szalay Béla, Spilka Zsigmond, Steinhausz Sándor, dr. Suhajda István, Szeőke Sándor óvári, Sztányi Károly, dr. Szécsi Kálmán, Sümevidéki gazdakör, Saághy Gyula Győr, Sárközy Jenő 20—21 kor., Stoliczka József, gróf Sztáray Sándor, 1899-re, Sztachó István, Skita Sándor 10—10 kor. 1899-re és 10—10 kor. 1900-ra; Tully István, Turkevei kaszinó-egylet, Taffler Jakab, Tallián Andor, Tüköry Antal, Trencsénm. gazd. egyesület, gróf Teleki László Gyula kendi-lónai gazdasága, Tarnay Bertalan, Urbán Iván, Ugron Miklós, Weisz Adolf, Vörös Sándor, dr. Velits Antal, Wodianer Albert báró komjáti uradalma, Weisz Adolf, Varga István, Wodianer János, Vaska Gyula, Vedres István, Veczkó Béla, özv. Wigner Fülöpné, Wagner Ernő 20—20 kor. 1899-re, Veiwart Ármán, Varga Ignác 10—10 kor. 1899-re; Zsoldos Elek, Zámory Béla, Zsámbokréthy Emil, Zólyom m. gazd. egyesület, Zmeskál István, Zathureczky Márton, 20—20 kor. 1899. évre.

V. országos gazdakongresszus.

A Szegeden tartandó gazdakongresszust bátran szövetségi kongresszusnak lehetne nevezni, mert majdnem kizárólag szövetségi ügyekkel fog foglalkozni. És ezt időszerűleg teszi. A szövetségi eszme iránt való bizalom s hajlam megerősödött már annyira, hogy nagyobb alkotásokat is megbirjon.

A kik pedig újabb gyakorlati alkotásokra törekednek, azoknak az eddig elért eredményekkel vagy az eredménytelenségek okaival tisztába kell jönniök.

A törekvésekkel és czélokkal viszont a közvéleménynek kell megismerkednie. Minden további sikernek előfeltétele az egymást megértés.

A szövetségi téren ma már nálunk sokan dolgoznak és sokan boldogulnak. De az egyes szövetségi szervezetek elkülönítve működnek. Az a tervszerűség, amely az egymásba való fokozatos beilleszkedést lehetővé tenné, hiányzik közülök. A tagozatok még nem ismerik egymást; a szervezeti összefüggést ezután kell megteremteni, a gazdasági élet minden terére kiterjeszkedőleg. Ez bizonyára czél gyanánt lebeg a szövetségi ügy férfiai előtt. Csak hogy előbb a szervezetnek tagozatait is szaporítani kell még.

Fogyasztás, értékesítés, biztosítás terén alkotásokra van még szükség. Itt is, ott is feladata lesz a kongresszus előadójának kijelölni a munkatervet s megmégismertetni a munka teljesítésére alkalmas szövetségi intézményeket. A gyakorlati élet közvetlen megfigyelőinek pedig azért kell itt összejönni, hogy a megállapítandó munkaterv a természetes fejlődés feltételeihez, a kis emberek hajlamához s értelmiségéhez való alkalmazkodásában is megtalálja a helyes utat. A közönség tapasztalatainak tudomásul vételére szükség van.

Nálunk a szövetségi mozgalom nem a nép természetes életösztönéből indult meg. Kehelye, hajlama, belátása önként talán sohasem vezeték volna a szervezkedés feladata elé. Ezt a feladatot másoknak kellett meglátniok és bevezetniök. Ez megtörtént, ma már elég széles körben. A feladat elfogadásának, megértésének s teljesítésének aprólékos körülményeit azonban ismernünk kell, mielőtt tovább haladnánk. Azért jön most össze ez a kongresszus, hogy a szövetségi életnek nagy és mozgalmas képét élethűségben domborítsa ki előttünk.

De a kongresszus nem elégedhetik

meg azzal, hogy tudomást szerezzen az eddigi eredmények felől. Czélja egyenesen az, hogy egyes gyakorlati intézmények érdekében a közfigyelmet előkészítse. Ilyenek főként a gabonaértékesítő és biztosító szervezetek. Nagy aktualitása s messze menő jelentősége ezeknek a kérdéseknek közismert. A jelentőségek további méltatásának elméleti örömeivel nemérhetjük be többé; idő és körülmények megértek arra, hogy tenni kell. A kongresszusnak bizonyára jól megfontolt, konkrét tervekkel lesz alkalma foglalkozni, feladata az lévén, hogy ezeket a terveket az élet gyakorlati igényeinek megfelelően effektualható állapotba hozza. A kongresszustól várjuk, hogy a végrehajtáshoz szükséges indító erőt megadja azoknak a szervezeteknek, a melyekkel szűkebb körökben bizonyára eleget beszélgettünk már, elég véleményt s megállapodást bocsájtottunk már sorsára.

A szövetségi ügyelső sorban a kis-exisztenciá ügye, mert az általa nyújtott előnyök első sorban a kisemberre nézve válnak jelentőségteljessé, bárha az általa nyújtott védelmet a gazdasági élet minden ízében jótékonyan érezzük is. A szövetségi ügyek iránt nyilvánult közérdeklődés tehát, melynek egyik folyamánya a szeptemberi nagygyűlés is, mindenesetre beismerése annak, hogy ma nálunk a kis emberek jólétének emelése s a visszaélésektől való megvédése a leg-sürgősebb nemzeti feladat. Ezt a feladatot igyekszik megértetni gróf Mailáth József, a szocializmus kérdésének s a falusi nép életviszonyainak tudós és hivatott vizsgálója. Ennek a feladatnak a keretébe vág az uszora kérdés is, hiszen az uszoranak felburjánzott különféle válfajai mind-mind a kisemberek kereseti forrásaiból vonják e

TÁRCZA.

Szegény Feri.

Irta Bársony István.

Lejárt a tavaszi vadászévad; kiköltötte már a madár a fiát; egyébre sem szabad vadászni a ragadozón kívül, mint özbakra, az erdők csöndes cserkéző utait járva, a melynek a vonalán susogó sűrűségek vannak.

Most hát egy kis ideig csak az emlékezésem való kérdés járja. És ennek a révén eszembe jut Feri, szegény Feri, a kivel minden évben történik valami nagyobbszabású fátum; olyan, a minő más ember fiát még álmában sem ér.

Feri vadász ember. Szenvedélyes vadász. Elme egy nyulért annak idején a szomszéd falu határán túl is; bejár egy özért egy vármegyét. A vízi vadnak meg éppen bolondja. Ha ruczát sejt valahol, nyakig gázolja ott az iszapot. Ha lelő egy tőkekacsát, azért akár bele is fulad a sárba, de előkeríti, nem mond le róla a pióczák javára.

Ugy történt, hogy neki mentünk ketten a pocsogóknak, hátha lehetnének egy pár mocsári szalonkát. Szép zöld volt már a környék, a mélyebb helyeken virágozott a hinár. Kis fehér, borsónagyságu bimbaja úgy csillogott a vizen, mintha gyöngygyel lett volna a tő teleszórva. Innen-onnan felemelkedett a sűrűsödő zöldből egy pár vadruca. Azok már eljegyezték egymást, de még nem volt tán készen a fész-

kök; még együtt barangoltak el, nászkirándulásokra.

Volt a határban egy kopolya. Egy körülalaku kicsi tő, amelyet a határ egy emelkedésébe vajt bele a természet szeszélye. Partja meredeken vette körül, vagy másfél öl magasan. Szép zöld vizre sütött a nap, ha belekukucskált. Ott is virágozott a hinár.

Amint arra tartunk, látjuk ám, hogy leszál a kopolyába egy nagy tőkerucza, egy zöldfejű gácsér.

Több sem kellett Ferinek, szegénynek. Rám sandított, megtudandó, hogy ugyan én is észrevettem-e az érdekes eseményt s amint meggyőződött róla, hogy engem nem izgat a dolog, egyet kanyarodott nagy sunyisággal s neki indult maga a kopolyának.

Engem azalatt egy hunczut duplasneff tett bolondd. A hátam mögül kelt ki s mire az alacsony zombik közt megfordultam, már túl volt a lőtávolon.

Megnéztem, hova száll le s aztán szememet arról a pontról le nem véve, lassan czafaltam arra, nehogy megbotojjak s eltévesszem az irányt. Vizsla tudniillik nem volt velünk s így a közmondás tanácsát kellett követnem: „magad uram, ha szolgád nines.”

Nagy vigyázatomban egy lövés dőreje zavart meg, amely után csakhamar tompa üvöltés hangzott.

Megdöbentem. A duplasneffel mitsem törődve fordultam meg s kerestem a tekin-

tetemmel a barátomat. Feri sehol sem volt a látás határán.

Ellenben az üvöltés még erősebben ismétlődött.

No, ezzel baj történt gondoltam. Szinte belesápadtam abba, hogy hátha meglötte magát. Ahogy csak birtam, úgy siettem a kopolya felé.

— Karcsi! Karcsi! hallom a nevedet, mintha a földalól jönne a hang.

Lihegve értem a kopolyához. Ott aztán — a hivatalos hírlapstílus szerint — szörnyű látvány tárult a szemem elé.

Feri a kopolya közepén állott, derékig a vízben s onnan bömbölt.

— Ojjé, te Feri, hogy kerültél te oda? kérdeztem megkönnyebbülten. De egyszersmind fel is vidultam a komikus látványtól. Beállt a reakció s az ijedség elmúltával nagy kedvem lett volna hangosan kacagni.

— Ne kérdezd te, hogy hogyan kerültem ide, hanem azon légy inkább, hogy kikerüljek innen, szólott Feri, a helyzethez mért józan logikával. Még hozzá is tette jó kedvemet növelő bosszúsággal: „tán azt akarod, hogy most cerclét tartsak, a békákkal meg veled.”

— Csak ne idegeskedjél Feri, majd kihuzlak valahogy. Hát nem tudsz kimászni?

— Gyarló kérdés! Hát ha kitudnék mászni, talán itt volnék még? Vigye manó a hitvány ruczáját, a miatt estem ebbe a gödörbe.

mást szerezzen az
öl. Célja egyene-
gyakorlati intézmé-
közfigyelmet előké-
gabonaértékesítő és
Nagy aktualitása s
szerepeknek a kérdé-
lentőségek tovább-
örömeivel nemérhet-
ülmények megértek
A kongresszusnak
olt, konkrét tervek-
lközni, feladata az
terveket az élet
megfelelően effek-
za. A kongresszus-
égrehajtáshoz szük-
gadja azoknak a
ekkel szűkebb kö-
egyet beszélgettünk
s megállapodást bo-
ra.
gyelső sorban a kis-
rt az általa nyújtott
a kisemberre nézve
s, bárha az általa
gazdasági élet min-
an érezzük is. A
nt nyilvánult közér-
k egyik folyamánya
és is, mindenestre
gy ma nálunk a
ak emelése s a
megvédése s a leg-
feladat. Ezt a fel-
rtetni gróf Mailáth
nus kérdésének s
szonyainak tudós
a. Ennek a fel-
vág az uzsorakér-
sorának felburján-
mind-mind a kis-
rásaiból vonják e

az életnedvet, törvénytelen nyereszkedési
vágyaik táplálására.

A kongresszus a kisemberek élet-
kérdéseinek egész komplexumát felöleli,
mintha minden vonalon leszámolni akarna
azzal a nagy mozgalommal, a melynek
a szociális eszmék voltak a rugói s
benünket a társadalmi tevékenység tűz-
vonalába szolitottak. Senkit azonban az,
hogy a kongresszus az alsóbb osztály
bajaival foglalkozik, tévedésbe nem ejthet
az iránt, mintha egyebütt is ne lehetne
elég bajjal számolnunk.

A középbirtokos osztály éppoly mélt-
tán sirva fakadhatna sorsa és jövője fe-
lett, miként a nép fia elégedetlenkedik,
a kinek gondolatait a birtokos osztályt
ért súlyos veszteségek nem keseríthetik
el. S a ki ennek a magyar földnek
nyomasztó eladósodását figyelemmel ki-
séri, az épp úgy kétségbeeshetik a föld-
urainak jövője fölött, amiként erőt vett
rajta a proletár jövője miatt való aggá-
lyoskodás. Mert a kérdésnek az a része
is elég figyelemreméltó, hogy a kis-
emberek ezreinek ellehet-e helyezni jó-
létét s biztos existenciáját azon az
alapon, amely már magának a birtokos-
nak adósságait s életigényeit is alig bírja
meg? Részemről álmodozónak hiszem azt,
aki a munkás jólétéről ábrándozik,
amikor a gazda gondokkal küzd és éhe-
zik. A jólét nem lehet egyik fél jogai-
ból vagy áldozatkészségéből kialakított
előny; aranygyűrű az ujjakon csupa
guny, ha a testet rongyolt öltönyök
fedik. Ha a gazda, akit az élet meg-
annyi mostohaasága az önsorsával való
aggályos töprengésre utal, a maga
legsúlyosabb érdekkörén kívül eső exisz-
tenciái érdekeiben száll sikkra, ez bizony-
nyára erkölcsi felemelkedés egy ideális

magaslata, csak hogy ezen az erkölcsi
magaslaton való elhelyezkedés tartós nem
lehet, mert nem tűrheti el azt sokáig az
egyének életösztönének természetes és
megtagadhatlan törvénye. Mindenkinek
az az első törvénye, hogy önmaga meg-
éljen; ez a törvény a nyers tömegben
több erőszakkal jelentkezik ugyan, de
kétségtelenül felismeri azt az intelligen-
sebb gazda is, aki a társadalom iránt
való kötelességeinek is tisztább tudatá-
val bír.

Az ötödik gazdakongresszusban ép-
pen azért látok bizonyos erkölcsi fel-
emelkedést, mert úgy látszik, mintha a
gazda a maga legközvetlenebb bajaival
hallgatna ez alkalommal pusztán azért,
hogy egy másik ügynek a jelentőségét
annál inkább előtérbe helyezze, hogy
annak érdekében megosztatlanul leköt-
hesse a közfigyelmet. Egyetlen kérdése
lesz a kongresszusnak, mely kifejezetten
és kizárólag a birtokos osztály helyzeté-
vel foglalkozik, ez a földterhermentesítés.
Nagy kérdés, nemzeti kérdés ez, mely-
nek messze ható vonatkozásait egy tekin-
tetre átlátni is alig lehet. És éppen
széles vonatkozásainál fogva ez a kér-
dés sem válik külön a kongresszus
többi problémáitól, sőt úgy képzeljük,
hogy az egymagában, mint olyan, nem
is oldható meg, hanem csakis szerves
kapcsolatban más feladatokkal, a köz-
gazdasági teendők fokozatos egybeillesz-
tése révén: az állami beavatkozás s a
magánosok szövetségi társulásának
kombinációjával.

Tervezetekben már nem szűkölkö-
dünk, habár ezek egynémelyike fölött a
törvényhozás ismételt és meglehetősen
ridegséggel napirendre is tért. A tanúság
ebből az, hogy ezt a feladatot, ennek a

feladatnak az átértését és megismerését
még be kell vezetni a köztudatba s háta
mögé kell állítani azt az erőt, mely a
közvéleményben, az egyértelmű s aka-
dályt nem ismerő akaratban rejlik. Ok
nincs arra, hogy a kongresszusnak ez
ne sikerüljön; de ezer ok van arra, hogy
a gazdaközönség ezt a törekvést cél-
erővé igyekezzen tenni.

Az 1895-ben tartott III. gazdakong-
gresszus nagyjelentőségű sikerei után
joggal senki sem kételkedhetik abban,
hogy a kongresszusok gyakorlati ered-
ményekkel járhatnak. 1985-ben meg-
teremtették azt az agrár programot,
amely azóta a közgazdasági élet mun-
kásainak irányt jelöl. Ezekben a kijelölt
irányokon sok munkaerő találta már
meg érvényesülésének egészséges felté-
teleit és sok hasznos eredményről adhat-
nak számot azok, akik a közmunkássá-
got, a közhaladást figyelemmel kísérik.

Bizalommal tekinthetnek tehát az
ötödik gazdakongresszus elé a tettek
emberei is. Mert ez a kongresszus sok-
kal több közvetlenséggel fogja kijelölni
a tetterő s a munkakészség érvényesü-
lési módját, mint az eddigiek tették.
Ez a kongresszus nemcsak a tanácsko-
zásra való felhívást jelenti; benne van
már a felhívás az akcióba lépésre, a
hasznos s közérdekű munkálkodásra is.

Az egyéni érdekek és a nemzeti
érdekek számai futnak össze azokban az
ügyekben, amelyekkel a kongresszus az
ország színe elé fog lépni. Minden gazdá-
nak ott kell lennie, aki egy új munka-
korszaktól elmaradni, egy új szellem
egészséges áramlatától visszavonulni nem
akar. B. B.

eri sehol sem volt a
s még erősebben ismét-
nt gondoltam. Szinte
gy hátha meglötte
m, úgy siettem a kopo-
hallom a nevémet,
a hang.
ppolyához. Ott aztán
s szerint — szörnyű
élé.
epén állott, derékig a
ogy kerültél te oda?
iltén. De egyszersmind
s látványtól. Beállt a
multával nagy kedvem
zagni.
hogy hogyan kerültem
y inkább, hogy ki-
i, a helyzethez mért
zza is tette jó kedve-
: tán azt akarod,
ak, a békákkal meg
edjél Feri, majd kihuz-
tudsz kimászni?
Hát ha kitudnék mászni,
ígye manó a hitvány
ebbe a gödörbe.

— Lásd, megvert az Isten. Nem kellett volna
bántanod azt a szegény elpázzott gácsérkát.

— Már az igaz! Még csak az hiányzott,
hogy papolni kezdj. Bántotta biz' a gácsérodát
a vörös ördög, nem én. Iszen régen elszállt.
Azért jöttem, hogy megnézzem mit kereshe-
tett itt. Oszt' leszakadt velem a part, akkor
sült el a puskám, csak úgy, vaktában.

— Ej, ej szegény Feri!
— Ugyan mit óbégatsz! Nem látod, hogy
didergek? Facsaró víz vagyok. Segíts-e vagy
nem, hallod-e?! Különös egy ember vagy,
annyi szent.

Segítek hát, de hogyan? Nincs ott semmi,
sem kötél, sem létra. Megpróbálok talán, le-
fekszem a partra s lenyújtom neked a puskámat,
ha belekapaszkszol, felhuzlak veled.

— Oszt' majd téged is berántlak s
akkor itt esücsülünk ketten és orditozunk
ketten. He?!

— Biz' az megeshetik.
— No lásd, gondolj okosabbat, de azt
mondom siess, mert máris vaczogni kezdek.

Nagyon brutális dolog volt, beösmérem,
de már nem bírtam kiállani, hogy egyet ne
kaczagjak.

Ha belelöttem volna, akkor sem nézhe-
tett volna rám Feri sötétebben. Még kinevetsz?
kérdezte elhülve.

— Dehogy-dehogy! Csak elképzeltem, hogy
én is úgy járnék — igen — s aztán úgy lenne
ahogy mondtad.

— Kérlek, hadd máskorra képzelőerőd
gyakorlását, volt a keserű válasz.

— Ah, van már eszmém, Feri, vigasztaltam.
— Ki vele, szaporán.

— A te ruhád már ugyis vizes, vedd le
hamar s dobáld fel ide hozzám. Én majd köte-
let csavarok belőle, már ami alkalmas rá, azon
aztán szépen kivontatlak.

— Jobbat nem tudsz?

— Még szerencse, fiam, hogy ez eszembe
jutott. Félóránra van ide a legközelebb eső
tanya, a míg azt megjáránám, hogy kötelet
hozzak, itt gémberegnél.

Feri már munkában volt, a mikor az
utolsó szavakat kimondtam. Levette a kabát-
ját s feldobta, utána a mellényét s az in-
gét. Szomorú látvány volt így.

A nedves ruhadarabokat hamarjában ki-
facsartam s összekötöttem. Mondhatom, külö-
nös kötélerő munka volt ez. De végre sike-
rült. Leeresztettem alkotásomat szegény ba-
rátomhoz.

Gyanakodott s jól meghuzgálta, mielőtt
rábizta magát.

— Jól kapaszkodjál belé s a hol lehet
segíts a lábaddal is, feszítsd a partnak mond-
tam, én majd huzlak.

— Hahó! megállj csak! hát a puskám?

Bizony azért a pompás puskáért kár lett
volna. Az is ott volt valahol az iszapban. Feri
lebukott, mint egy récze, úgy kereste. Végre
megtalálta. Feldobta azt is a partra.

Ez az erőművi gyakorlat kissé magá-
hoz térítette. Már nem fázott annyira.

— No most huzzad! mondta s belecsim-
paskodott a saját nadrágja szárába.

Izgalmas néhány pillanat következett.
Feri szuszogott, de még én is. Nem bírtam
több szabadulni egy rémgondolattól, amitől
egyrészt égnék állt a hajam, másrészt fojtó-
gatni kezdett a kaczagógörös: „Hátha elsza-
kad ez a furcsa kötél!”

Huztam s amellet majd elharaptam a
nyelvemet, nehogy nevetni találjak.

— No most, no, biztatott Feri.

Az ing pompásan állta a dolgot, de a
mellény vagy tán a kabát, mintha recscent
volna egyet. Hahh! Most egy roppanás! s én
dülök, esem vissza, hanyatt!

— En-én! De Feri, szegény!

A kopolyában iszonyu lubiczolás és
káromkodás folyt. Alig mertem lekukucsálni.

Feri fujt és prüszkölt. Nem volt emberi
forma rajta. Sarat evett.

Szánakozva szoltam le hozzá: Feri,
hogy vagy?

— He? mi? tán megint eszméd van?
hadarta dühösen.

— Így bizony nem jól volt.

— Szép, hogy beismered.

— De most jobbat tudok. Lásd mindjárt
a puskaszíjjakra gondolhattunk volna.

— Bánom is én már!

— Ő szegény csakugyan hiába bánta volna.

Hát elvégeztem magam. Összekötöttem a két
szíjat; éppen leért hozzá, ha felnyújtotta a
karját.

A többi már baj nélkül történt meg.

Hanem szegény Ferinek egy szép szavát
sem lehetett venni aznap.

NÖVÉNYTERMELÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Rétjeink növényzetének megjavításáról.

☒ Ha rétkaszálás idején végig járjuk rétjeinket, legkönnyebben győződhetünk meg rétjeink jó vagy rossz állapotáról. Ilyenkor ugyanis teljes virágzásban látjuk a réti növények legtöbbjét és a tarka-barka virág-szőnyegből megláthatjuk, hogy mennyi a jó és mennyi a rossz fű a réten. Amit a széna vizsgálatakor nehezebben állapíthatunk meg, t. i. a jó és rossz fűek viszonyát, azt kaszálás előtt sokkal könnyebben tehetjük meg.

De a mikor a rét változatos színekben diszlik; mikor a szebbnél-szebb virágok pompáznak rajta és gyönyörködhetik a szemlélet, az rendesen nem valami jó jel, mert ezek a szép virágok jobbára rossz takarmányfűvek.

A rét növényzetéből megítélhetjük a rét állapotát, jó vagy rossz karban való tartását. A rét növényzetével ugyanis visszatükrözi azt, hogy gazdája mennyi gondot fordít rá.

A mint a szántóföld állapotából az illető tulajdonos gazda szakképzettségére következtetni lehet, hasonlóan lehet azt a rétségről is, csak hogy a rétnak szakszerű és okszerű kezelése a szakképzettség és a modern kultúra magasabb fokának a tanujele, a milyent nálunk sajnos még ritkán látunk. Ha végig vizsgáljuk rétjeinket, a legtöbb esetben a rétek ősi állapotát látjuk, melynek megjavítása érdekében a tulajdonos vajmi keveset tesz. Sokszor még a legegyszerűbb munkálatokat sem látjuk a réten végrehajtva. A vakondturások sűrűn lepik el a rétet s megszakítják a gyepergyőntettségét és a mi a legfőbb, a réti gyomok évről-évre szaporodnak, míg a jó fűvek fokról-fokra megritkulnak. A mocsaras rétek megjavítása szépen halad az országban a kulturmértéknél, azért ezuttal ettől a kérdéstől eltekintek s inkább a nem mocsaras rétek megjavításáról akarok szólni.

Nagyon sok olyan rétet láthatunk, a mely a jó fűvek tenyészetének megfelel s azért mégis ellepik a gyomok. Ennek oka abban van, hogy a gazda nem vet ügyet rájuk és hagyja őket elszaporodni. A réti növények tenyészetét illetőleg nagyon sok gazda mindent azt Uristentől vár. Nő, a mi nő. Onnan van, hogy egyes helyeken óriási mértékben elszaporodnak egyes réti gyomok. Pedig az nem helyes dolog, mert ezek a réti gyomok kiszorítván a jobb fűveket, nagyon megapasztják a rét szénahozamát és rontják a széna minőségét. A rét növényzetét pedig meg lehet javítani némi utánlátással, nem is olyan nagy költséggel, mint a milyen pl. az alagsóvezés. Rétjeink nagy részén feltűnő nagy mennyiségben láttam ez idén a *boglárka*-vagy *szironták*-fajokat, főleg a *régi boglárkát* (*Ranunculus acer*) és a *kakasláb boglárkát* vagy *heverő boglárkát* (*Ranunculus repens*). Ez utóbbi kuszó indáiról és szőrtelen szára által különbözik az előbbtől. Ezek hol együttesen, hol felváltva lepik el rétjeinket és május havában egészen sárga mezt adnak a rétnak. Előbbi inkább a szárazabb, utóbbi a nedvesebb réteken tömegesebb. Ezek mellett felette nagy mértékben szaporodott el rétjeinken a két *kakasczimer* vagy *csörgő lapor* t. i. a *nagyobb kakasczimer* (*Rhinanthus major*) és a *kisebb kakasczimer* (*Rhinanthus minor*).

Harmadik feltűnő tömegesen fellépő réti gyom a *margitvirág*, *ökörsem aranyvirág* vagy *papvirág* (*Chrysanthemum Leucanthemum*), ez helyenként fehérre festi az egész rétet.

Mind a háromféle növény a réten gyomnak tekintendő. A nedvesebb réteken nagyon tömegesen májusban a *kakuk mécsmírág* (*Lychnis floscuculi*), mely finom sallangos pártájú virágai-
val rózsaszínűre festi a rétet. Ez a növény is csak másodrangú takarmánynövény vagy inkább

gyom. Ezekon kívül kisebb mennyiségben még sok más haszontalan növény terem rétjeinken, melyek inkább átadhatnák a helyet a pázsitféléknek és egyéb jobb réti fűeknek. Mert a hol az említett növények tulsulyra vergődnek, a mi sajnos nálunk nagyon sok réten megvan, ott a rét hozama kicsi és a széna csekély értékű. És vajjon nem lehet-e ezen segíteni? Azt hiszem hogy igen. Az a körülmény, hogy az említett gyomok oly mesés számban ellepik a réteket, csak annak tulajdonítandó, hogy a gazda engedte őket így terjedni és nem vetett gátat tulságos szaporodásuknak.

Az említett gyomok mind főleg mag után szaporodnak, azért ha a gazda bevárja a magérésüket, akkor természetes, hogy nagyon elszaporodnak. Az főleg a kakasczimerrel áll így, melynek kaszáláskor többnyire már csörgő tokjában az érett magja. Onnan a neve csörgő lapor. Ez a növény azért is érdemel kiváló figyelmet, mert élősködő növény. Gyökere ugyanis megtamajja a többi növények gyökerezését és elvon tőle tápláló anyagot, úgy hogy nemcsak indirekt káros, úgy mint minden gyom, hanem direkt is az élősködése folytán. Takarmányértéke pedig jóformán semmi, mert már májusban virágzik és a június végén be-következő kaszáláskor meglehetősen érett és száraz állapotban van; tokjában pedig már ott van a mag. Levelei szénakaszáláskor szétporlódnak, megmarad tehát a száraz, kemény szára a magvakat tartalmazó tokjával, a mely részeknek semmi tápláló értékük nincsen.

A hol ez a gyom nagyon elszaporodott, ott úgy lehet azon a bajon segíteni, hogy nem várunk addig a kaszálással, míg a magja megéri, hanem jóval előbb kaszáljuk a rétet. Ha a kakasczimert virágjában levágjuk, akkor utját álljuk elszaporodásának. Masik irtási módja abban áll, hogy az ilyen gyomos rétet május közepéig legeltetjük. A legelő állat a fiatal hajtásait lecsipdesi, úgy hogy rendes időre nem tud viragozni. A később fejlődő példányokat pedig az azután buján fejlődő egyéb réti fűvek elnyomják, úgy hogy kaszálásig nem hozhatnak magot. Ha az ilyen elgyomosodott rétet egy-két nyáron keresztül folyton legeltetjük, azzal is kipusztíthatjuk ezt a gyomot.

A mi a boglárkaféléket illeti, ezek is rossz réti fűvek, annyira rosszak, hogy friss állapotban nem is szabad ezeket feletetni, mert mérgesek. Különbözik az állatok nem is szeretik. Megszáritva elvesztik mérges hatását s akkor kár nélkül megehetik az állatok, de így sem mondhatók jó takarmánynövényeknek. A kakasláb boglárka mérgező hatásáról *Danger* a következőket írja:

„1880 nyarán sok volt az eső, a hőmérsék júliusban is hűvös volt, minek folytán a boglárka nagyon elszaporodott. Egy gazdának 12 tehene közül 5 elpusztult véres vizeles következtében. E baj okozója a boglárka volt, mely a legelőt annyira ellepte, hogy a tehének nem nyulhattak az ott termő fűhöz és herefélékhez, a nélkül, hogy a boglárkát is be ne vegyék. Három tehén mindjárt elpusztult, a megmaradt kilenczet ekkor más legelőre vitték és egynehány hét múlva újra visszakerültek a boglárkás legelőre, a mikor még két tehén elhullott véres vizeles következtében.

A boglárkafélék azonban élőlő növények, két-három évig kitartanak, azért nehezebben irtathók; de ezek magképzését is jó megakadályozni, mert az éretlen magjuk friss állapotban a legmérgezőbb részök. Ha a magképzésüket meggátoljuk, azok is meg fognak ritkulni a réten.

Az ökörszem-aranyvirág vagy papvirág szintén rossz fű a réten, mert magas, kemény szárai rossz takarmányt adnak, levelet pedig aránylag nagyon keveset hajt. A mellett zsaroló növény, mely nagyon terjed és elnyomja a jobb réti fűveket. Irtása nehezebb, mert élőlő növény és nemcsak magról szaporodik.

Minden élőlő gyomok kiirtása csak úgy

sikerülhet, ha a jobb réti fűvek, főleg a pázsitfélék fejlődését elősegítjük a rét jó gondozása és trágyázása által. Miután a boglárkafélék leginkább a nedves réteken szoktak elszaporodni, azért az alagsóvezés is irtja őket. A papvirágot legeltetéssel kapcsolatos gyomlálással pusztíthatjuk, valamint a jó réti fűvek tenyészetének elősegítésével.

Rétjeink tehát nagyon megkívánják a jobb gondozást. A tavaszi rétápoláson kívül egy kis trágyázás is rájuk férne; a gyomok irtása mellett pedig a jobb fűvek szaporítása szükséges. Amennyiben a gazda a fű- és herefélé magvak vételétől irtóznék s főleg a drágább fűmagvak készpénzen való beszerzésétől visszatartna; ajánlatos lenne a drága fűmagból csak kisebb mennyiséget beszerezni, azt a gazdaságban elvetni fűmagnyerés céljából. Talán akad a gazdaságban olyan hely, ahol ezen fűmagtermesztés véghezvihető. Ez által az igaz egy-két évvel később jut a kellő mennyiségű maghoz, de legalább megtakarítja a nagyobb költséget. Ezt a módszert követi pl. a kolozsmonostori gazdasági tanintézet intézője.

Ezenkívül a vadon termő jó fűvek is szolgáltathatnak magot, ha erre figyelmet és gondot fordítunk. Kereskedésben nincs is minden jó réti fű magja forgalomban, sok forgalomban levő mag pedig megbízhatatlan, csiraképessége gyenge. Ezért általában figyelemmel kell kísérni a vadon termő jó fűveket, azokról magot szedni és ezen mag elvetése által a réteket megjavítani. Van azonban sok olyan réti is, a melyen ez az eljárás már aligha segítene. A gyomok évtizedek óta annyira elszaporodtak rajtuk, hogy a jó fűvek már majdnem teljesen kiszorultak. Ezekben a réteken már csak gyökeresebb eljárás segíthet. Legeltetés, trágyázás vagy a legvégső esetben az ilyen rétnak feltörése és újból való bevetése.

Meg vagyok győződve, hogy ezen utóbbi és legköltségesebb eljárás után is több haszon hármoznék a gazdára, mint a mennyit a mostani igen rossz rétek további föntartása után várhat.

Páter Béla.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Monostori Károly.

Kettőnél több csecsbimbóju juh fajta.

Hazai tejelőjuh-nyájainkban ritkán bár, de előfordul, hogy az anyajuhnak kettőnél több csecsbimbója van.

Evekelőtt egy — a hétfalusi csángó vidékekről a brassói vásárra hajtott — czigájacsapatban két oly anyát láttam, melynek 4 és illetőleg 3 csecsbimbója volt, tavaly pedig a kolozsmonostori országot árkában hűsölő, 5 drbból álló raczka-csapatban láttam egy anyát, melynek szintén 4 csecsbimbója volt, melyből iker bárány szoptott.

Ez utóbbinál a fölös bimbók is adtak tejet, az előbbieknél valószínűleg nem, mert durványos fejlettségüknek láttam a bimbókat a különben elzüllött anyáknál, melyeknek tejeleséről, fejéséről az ugylátszik ujdonsültörző, nem tudott felvilágosítást adni.

A raczkák oláh tulajdonosa a fölöl biztosított, hogy több bimbóju anyák bár ritkán, de kerülnek s az ilyenek közönségesen ikeret ellenek és a kétbimbójuaknál rendszerint több tejet adnak.

Ugyancsak tavaly, Rákos-Palotán egy kecskét láttam, melynek 6 csecsbimbója közül 3 tejtől s ezekből az anya iker gidát szoptatott.

Visszaideződek emlékezetembe ez észleléseim, mert külföldi lapokban azt olvastam, hogy Graham Bell, a telefon feltalálója, a

K EVEOLYAM

ti füvek, főleg a ritkák a rét jó gon-
Mintán a boglárka-
éteken szoktak el-
sővezés is irtja őket.
kapcsolatos gyomlá-
mint a jó réti füvek

on megkivánják a
rétápoláson kívül
féle; a gyomok
füvek szaporítása
gazda a fű- és here-
nek s főleg a drá-
való beszerzésétől
enne a drága fű-
yisítség beszerezni,
fűmagyerés cél-
ságban olyan hely,
véghezvihető. Ez-
később jut a kellő
galább megtakarítja
a módszert követi
gazdasági tanítézet

ermő jó füvek is
erre figyelmet és
ésben nincs is min-
lomban, sok forga-
egbizhatatlan, csira-
talában figyelemmel
jó füveket, azokról
elvetése által a
zonban sok olyan
ljárás már aligha
tek óta annyira el-
a jó füvek már
tak. Ezeket a réte-
o eljárás segíthet.
a legvégső eset-
ése és újból való

hogy ezen utóbbi
tán is több haszon
at a mennyit a mos-
bi föntartása után

Páter Béla.

ÉSZTÉS.

Monostori Károly.

Csecsbimbóju

nkban ritkán bár, de
nnak kettőnél több
étfalusi csángó vidé-
hajtott — cigája-
ttam, melynek 4 és
volt, tavaly pedig a
árkában hüselő, 5
an láttam egy anyát,
nbója volt, melyből

s bimbók is adtak
zínüleg nem, mert
láttam a bimbókat
nál, melyeknek teje-
kujdonsültörző, nem

donosa a felől biz-
anyák bár ritkán,
közönségesen ikret
nál rendszerint több

Rákos-Palotán egy
csecsbimbója közül
iker gidát szoptatott.
kezetembe ez észle-
kban azt olvastam,
telefon feltalálja, a

washingtoni tudományos akadémiában előadta,
hogy Nova Scotia nevű farmjában egy új fajta
juh van keletkezében, melynek individumai
arról nevezetesek, hogy kettőnél több csecs-
bimbóval bírnak.

A „Prometheus” című lap nyomán erről
az „Ill. Landw. Z.” is megemlékezik a követ-
kezőképpen:

Már 1890-ben észrevette Bell, hogy
juhainak mintegy 50%-ja iker báránnyt vetett.
Vizsgálat alá fogván juhait kiderült, hogy az
ikreket szült anyák 33%-ja többé-kevésbé
durvánosan fejlődött számfelüli csecsbimbóval
bírt, holott csak 22%-ja mutatta e sajátos
tulajdonságot.

A jelenségből azt a következtetést kellett
vonni, hogy a termékenység is a számfelüli
csecsbimbók közt valamelyes oki összefüggés
van s érdemes volna kísérletet tenni arra
nézve, hogy a tenyészállatok kellő össze-
választása és párzásával, nem lehetne-e a számfelüli
csecsbimbókat állandósítani és mellé
tejetadókká tenni. A 10 éven keresztül folyta-
tott ily célzatu tenyésztés, mint az itt követ-
kező számadatok bizonyítják, azt eredményezte
hogy hovatovább nagyobb számu oly bárány
kelekezett, melynek 3, 4, 5 sőt 6 csecsbim-
bója volt, melyek később tejet is adtak.

A számadatok ezek:

Év	A bárányok száma.	csecsbimbók száma.					
		2.	3.	4.	5.	6.	
1890	71	59	4	8	—	—	
1891	78	38	10	30	—	—	
1892	71	29	5	36	1	—	
1893	67	15	7	45	—	—	
1894	22	4	3	15	—	—	
1895	26	—	1	24	1	—	
1896	27	—	—	23	3	1	
1897	34	—	1	27	3	3	
1898	37	—	—	26	5	6	
1899	41	—	1	26	6	8	

(Az 1893-tól mutatkozó csökkenés a bárányok szá-
mában abban leli magyarázatát, hogy ez évtől kezdve
csak az oly individuumok vétettek számításba, melyek-
nek számfelüli csecsbimbói tejet is adtak.)

Amint a közölt adatokból látjuk, bizonyos
legalább is az, hogy aránylag rövid idő alatt
is lehetséges megfelelő tenyészjeljással a
„többbimbóúságot” elterjeszteni s bizonyára
állandósítani is és feltehetjük, nincs ez ki-
zárva a szarvasmarhánál se, melyek között 6
sőt 8 bimbójuak gyakrabban kerülnek. Össze-
függ-e és mennyiben a többbimbóúság a tej-
hozam nagyságával, arra nem tudok kísérletes
adatot, de tudom, hogy a többbimbóju tőgy-
gyel bíró tehének kedveltek még akkor is ha
a fattyu bimbók nem adnak is tejet, mert a
többbimbóju tőgy rendszerint terjedelmesebb,
abból tehát több tej is remélhető.

Ha emellett még, a juhánál, a szaporá-
sággal is összefügg az, amint az itt elő-
adottakból látszik, úgy nem volna hiabavaló
munka tejele juhászatainkban nekünk is a
többbimbóúságra törekedni, amint az „Ill. L. Z.”
megjegyzése szerint törekszenek Francia
országban, a Roquefort-sajt hazájában, hol a
többbimbóju anyákat már régtől előszeretettel
tenyésztik.

Monostori Károly.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Mezey Gyula.

A hesszeni légy s a rothadó
buza — meg egy kis helyre-
igazítás.

A buza árának hanyatlásán kívül nem
igen van olyan gazdasági kérdés, mely a
magyar gazdát jobban érdekelné most, mint a
buzató gombájának, az *Ophiobolus graminis-*
nek ügye.

A gazda egyaránt ijedezik, mind a kettő-
től, de meggyőződésem szerint az utóbbitól
kellő alap nélkül.

Hogy az *Ophiobolus*, miről egyes lapok
ugyancsak sok mindenfélét összeirtak, mennyire
felzavarta a gazdák nyugalmát, azt semmi
sem bizonyítja jobban mint az, hogy a gazdák
nemcsak nyakra-főre kérdezősködnek, hanem
ebben a nagy munkaidőben, aratás-cseplés ide-
jén: még cikkeznek is.

Ez sokat jelent, mert a tollforgatás nem
igen tartozik a magyar gazda kedvtelé-
sei közé.

E lapok hasábjában én foglalkoztam az
idén is először az *Ophiobolus* kérdésével. Nem
nézve sem jobbra, sem balra, nem tettem
mást eddig, mint a hozzám küldött beteg
buzákat megvizsgáltam és vizsgálataim ered-
ményéről részben e rovatban, részben a *fele-*
letek rovatában számot adtam, egyszersmind
azt hangoztatva, hogy *egyrészt 1897-iki, más-*
részt ideí tapasztalataim alapján az Ophiobolus-
nak tulajdonított kárt: a buza rothadását, kény-
szeredett érését (fehéredését), fejletlenségét, nem
valgyok hajlandó az Ophiobolusnak tulajdonítani,
annál kevésbbé, mert az irodalomban nem talál-
tam olyan adatokra, melyek e gomba parazitiz-
musát tudományosan megállapították volna.

Hogy a kárt minek tulajdonítom? fele-
leteim erről is tájékozást nyújtanak.*)

Ami bizonyos, hogy eddig egyelőny
esetben sem mondtam azt, hogy a kárt, melylyel
az *Ophiobolus* gyanúsították, a hesszeni légy
okozta.

A hol tényleg találtam, a somogyi eset-
nél, ott is szívesen elengedem azt a lenézett
két hesszeni legyet, a mi mit sem változtat
ama kijelentésem, hogy a *somogyi kárt még*
akkor sem szabadna, sőt nem is lehetne az
Ophiobolus rováására írni, ha e gomba para-
zizmusá kétségtelenül be volna bizonyítva.

S dacára annak, hogy én így jártam
el, azt látom, hogy a kérdés másfelé tere-
lődött.

Nem az most a vita főtárgya, vajjon az
Ophiobolus graminist jozunk van-e felelőssé
tenni ama károkat, melyeket neki tulajdonítá-
nak, hanem az: vajjon pusztított-e a hesszeni
légy tavaly, meg az idén?

Mintha csak egyedül az utóbbi kérdéstől
függne az, hogy jogos volt-e az *Ophiobolus*
kártételét illető kételkedésem? mintha az eset-
ben, ha a hesszeni légyről bebizonyítható,
hogy az idén nem pusztított: ez már annak
bizonyítása lenne egyszersmind, hogy a szóban-
forgó buzákáros okozója más nem lehet, mint az
Ophiobolus!

Pedig, hogy a hesszeni légy pusztítást
végzett volna az országban, azt én sem meg
nem irtam, sem nem mondtam senkinek.

A hesszeni légy vitáját Jablonowski
barátom kezdte meg a *Köztelek 55-ik s 56-ik*
számában megjelent cikkében.

Habár e vitára okot én nem igen szol-
gáltattam, cikkének megörültem, mert sok
figyelemre méltó adatot találtam benne.

E cikkre jött kedves barátom második
cikke a *Köztelek 60.* számában.

Bevallom őszintén, ennek már nem örül-
tem, mert alkalmasnak találtam e cikket arra,
melylyel Jablonowski, akaratlanul is, a figyel-
met a kérdés lényegéről eltereli, a mi úgy
látszik szerencsésen sikerült is.

Elemte azt gondoltam még e cikk után
is, hogy megyek azon az uton, a melyen eddig
haladtam s nem szólok a hesszeni légyhez,
mert hisz a *figyelmes olvasó* tudni fogja, hogy
kedves kartársam olyant czáfol, a mit én nem
állítottam.

Csakhogy hol az a figyelmes olvasó?

Ime a posta nekem is hoz cikket, mely
most már *velem szemben* czáfolja azt, hogy a

*) Az olvasó szíves figyelmébe ajánlom ama
közleményemet is, melyek a hozzám küldött beteg
buzák bajáról a *feleletek* rovatában számolnak be.

hesszeni légy nem pusztított s melyben az
író leszólja ama gazdatársait, kik hesszeni
légy helyett más kártevőt (legyet vagy darazsat)
küldtek be. Mintha mindez az én lelkemet
nyomná!

Pedig ezekben a tévedésekben is van va-
lami tanulság, figyelmeztetés.

Mert a minő joggal mondta Jablonowski
kartársam a hesszeni légyről, hogy a magyar
gazda, ha baj van a buzában, azt tartja, hogy
a baj egyedül ettől a féregtől származik:
éppen olyan joggal mondhatnám én is, hogy
mióta a rothadó buzáról meg az *Ophiobolus-*
ról hallottak gazdáink, hajlandók most már
minden bajt ennek a gombának a nyakába
varrni. Mégpedig mennyire! Hiszen már is ugy
tüntetik fel az *Ophiobolus* (a „Köztelek” egyik
cikke is*), mely károsabb minden eddig ismert
növénybetegségnél.

Hátha még az én csekélységem azt a
nagy kérdőjelet oda nem veti?

Azért nem árt egy kis olyan figyelme-
ztetés, hogy a hesszeni légyen meg az *Ophi-*
*obolus*on kívül van még más buzaellenség s volt
az idén is szépen.

No ha már az sem figyelmes olvasó, a
ki cikket ír cikkek ellen, melyet el kellett ol-
vasnia, akkor már előáll szükségessége annak,
hogy nyilatkozzam s ezzel megpróbáljam a
vitát helyes mederbe terelni.

A mit eddig irtam, azért, *de csakis azért*
felelek, s ha szorongatnak is — mint Jablo-
nowski barátom írja — nem szorongok egy
cseppet sem, mert eddig az *Ophiobolus*ra vo-
natkozó semmiféle állítasomat mégcsak módo-
sítanom sem kellett.

Nem szorongok, eltekintve attól is, hogy
nem frázisképpen, hanem teljes őszinteséggel
irtam azt, hogy én nem a magam igazát, ha-
nem az igazságot keresem s így meghajolni a
tudomány oly igazsága előtt sem tartom szé-
gyennek, a mely ellen magam küzdöttem.

Első cikkem óta sok olyan buzát volt
alkalmam látni, melynek baját az *Ophiobolus-*
nak tulajdonították. Hozzám küldöttet s mások
által a helyszínről hozottat egyaránt s néhány
apja megtaláltam az *Ophiobolus Magyar-*
Övénél.

Tapasztalataimról s tanulmányaimról
jelkiismeretesen, összefoglalóan is, számot fo-
gok adni, csak türelmet kérek.

De mert az a hesszeni légy már nagyon
sokat kísért, át kell most már nekem is szó-
lanom a kerítésen a tulsó rovatba:

— Kedves Szomszéd! Ha így hadako-
zunk, akkor harcunk eredménye nem a béke,
nem a világhosszág: hanem előzslani sehogy-
sem akaró homály, füst lesz.

Mezey Gyula.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Ausztria. A szeszgyárosok birodalmi szö-
vetkezete. Prágában a múlt héten tartották a
mezőgazdasági szeszgyárosok képviselői első
tanácskozásukat, melyen résztvettek a raffinálók
s szeszgyárosok képviselői is. Határo-
zatba ment miszerint a cseh, sziléziai s morva
szeszgyárosok s azok érdekelteji szövetkezetet
alkotnak.

A szövetkezet később szervezendő bizott-
mánya fogja meghatározni, hol leendő központi
székhelye, ugyanennek leendő feladatává téve,
hogy a burgonya s melassze-szesznek kartelli-
rozott árát megszabja. A bizalmiférfiak mai
nézete szerint a szövetkezet egész 1907-ik
évig tartatnék fenn. Abban az esetben, ha a
tárgyalások kedvező eredményűek lesznek, a
szövetkezetbe bevonatnának még Galiczia és
Szilézia összes raffinálói és szeszgyárosai
is, sőt mi több: a szövetkezés az örökös

*) Lásd az 57. számban Blantz Jenő „Rothadó
buza” cikkét.

tartományok valamennyi szeszproduktálót kötelekbe fogadná. Az egységes viszonyok mellett, melyek a kiegyezés óta Magyarországon is irányadók, az osztrákok azt hiszik, miszerint a magyar szeszgyárosok s raffinálók szinte nem fognak soká késni, hogy kartelt alkossanak magok között. A csodával határos, hogy azt ösztönszerűleg megéreztek a Lajthán túl!

Németország. Az amerikai huszbehatal ellen. Emléksünk még reá, miszerint 1894-ben az Egyesült-Államok állatállományában az ugynevezet „texas-láz” ütött be, mely nemcsak az élő, hanem a vágott marha révén is fertőztetett országszerte.

Európában akkoriban tiltva volt Amerikából élő vagy vágott marhát áthozni. A tilalmat kijelentette valamennyi államkormány. Miután a járvány odaát még mindig dühöng — az európai államok a tilalmat is fentartották, avval a különbséggel, hogy Belgium mégis csak jónak látta sorompóit megnyitni az amerikai husáru előtt.

A belgák előékenysége a legutóbbi belga-amerikai vámegyezményben találja magyarázatát. Az amerikaiak nyilvánvaló célja avval az, hogy mentől több vágott marhát szállítsanak belga cég alatt a német piacra. A tényállás csakhamar szemetszurt a német kormány előtt, mely a Belgiumból származó husnak behozatalát egyszerűen megtiltotta. A német liberális sajtó — köztük a „Berliner Tagblatt” erősen tiltakozik a zárlat ellen, de ugylátszik hiába teszi, mert az államkancellár figyelme immár oda terelődik, hogy még a hamburgi kikötőtől érkező külföldi husszállítmány eredetét illetőleg is szigorubb ellenőrzést fogantatosítsa, mint a minő eddig volt!

Kétséget nem szenved, hogy a németek ezidőszent legerélyesebben védekeznek az idegen husáru behozatala ellen s erre nézve bármilyen okot — ezimet kitalálnak, csak hogy gazdáik érdekei óvassanak. Nálunk fel sem tűnik, hogy a Balkán államok waggonszámra szállítják marháikat vágóhidainkra!

A magyar szárított marhatrágya. A német gazdák valóságos irtóháborút folytatnak az ugynevezett „magyar szárított marhatrágya” ellen. Utóbb a német földművelésügyi miniszter intézett figyelmeztetést a gazdákhöz a német gazdasági egyesületek útján, hogy óvakodjanak az ugynevezett „konzentrált” magyar trágya vételétől, mert teljesen értéktelen anyaggal lesznek rászédve. Legutóbb pedig dr. Kellner tanár, a möckerni kísérleti állomás jelentését teszi közzé s abban elősorolja, hogy a nagy reklámmal hirdett trágya 50—60%-ban tartalmaz szerves anyagot s 0.27—0.71%-ban ammoniákat, kálitartalmát pedig ugyancsak ily selejtesnek mondja. Általában amit oly trágyát jellegzi, melyet esővíz kilugozott s mely hosszas száradása mellett légenyirtalmu anyagát is elvesztette. Hogy ez tényleg így van, azt a tanár a trágyázási kísérleteivel igyekszik bizonyítani, mely magyar trágyával végeztettek s éppenséggel be nem váltak. Hosszas értekezése végén azt tartja, hogy a silány trágya magas ára nincs arányban gyenge növénytelő tulajdonságával. Ő úgy tudja, hogy Németországban az 50 kilós zsákokat 5—6 márkával árulják. Követi s helyesli minisztere eljárását s ő is óva figyelmeztet, ne használják gazdátársai a magyar árut, mely eltekintve attól, hogy rossz és drága, de megvan neki még az a káros tulajdona is, hogy használata mellett nincs biztosítva senki sem, hogy marhavész- vagy antrax-bacillusokat nem-e honosít meg magánál. A pancsoló bor után ime a szárított marhatrágya, mely a magyar produktumnak vesztett híret kelti a külföldön. Jó lesz, ha az érdekelte felek erről tudomást vesznek s hírnevünk megóvása céljából tiltakoznak, mert hallgatások oly színben tünteti elő üzérkedésüket, mely csakugyan megrovást érdemel.

Oroszország. A Sacharinnak eltöltése a közhasználatból. Az orosz pénzügyminiszter

legutóbbi rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében a Sacharint sem gyártani, sem importálni a birodalom területére tilos! A rendelet avval van indokolva, miszerint a Sacharin a közegészségre nézve mérges, illetve oly anyagot tartalmaz, amely drasztikus hatású. A Sacharinnak említett hatását főleg a német professzorok nem szűnnek meg hangoztatni s azt sürgetik, helyezték az összes műedességüket, minő a Sacharin, Zuckerin s a Krystallos a patikaszerkek közé, melyeket csakis orvosi receptellenében lehessen onnan kapni. Miután a külföldön nagyobb részt így van, a németek abban a reményben élnek, hogy a Reichsrath közelebbi ülésén az orosz példát náluk is meg fogják honosítani.

Paraszt-monografiák.

Tudtul adtuk már, hogy a Magyar Gazdaszövetség, parasztságunk gazdasági és szociális helyzetének ismertetésével foglalkozó monografiák megírását vette tervbe. Célja ezzel az, hogy a szociális irányu beavatkozásoknak s az alsó osztály különleges viszonyaihoz való alkalmazkodásnak helyes útját kijelölhesse.

E közérdekű terv érdekében a szövetség felhívja a gazdaközönseget a monografiához szükséges adatok gyűjtésére és beküldésére. Hogy a szövetség mindazoknak, kik e munkában segíteni hajlandók, közreműködését megkönnyítse, kérdőpontokat szerkesztett, amelyekre felelet gyanánt a szükséges adatokat a helyi viszonyokkal ismerős, könnyű módon a szövetség tudomására hozhatja. Midőn a szövetség kezdeményezését részünkről is melegen a gazdaközönseget figyelmébe ajánljuk, megjegyezzük, hogy az alább közölt kérdőpontok alapján megszerkesztett felelet-mintát, továbbá az összes érdeklő felvilágosításokat a Magyar Gazdaszövetség (Bpest, Baross-utca 10) minden hozzáfordulónak készséggel rendelkezésére bocsátja.

Kérdő-iv

a paraszti birtokokról szerkesztendő monografiákhoz.

1. Hol fekszik a birtok, kié, milyen terjedelmű és minőségű? (Bővebb leírás, művelési ágak stb.)
2. Mennyi utána a közszolgáltatás, az állami, községi, egyházi adó, vizszabályozási járulékok stb.
3. Milyen és mennyi a gazdasági felszerelés? Az átlagtermés?
4. Mennyi az évi jövedelem a birtokból, esetleg a baromfiakból, tojásból, szővés-fonásból, napszámból stb.?
5. Mi a szükséges kiadás ruhára, élelemre, esetleg tüzelőre? A gyermekek nevelésére, olvasmányra, koresmára, dohányra stb.? Hány tagu a család?
6. Vannak-e nélkülözhető, luxus kiadások?
7. Mennyi a birtok terhe, apad-e, vagy szaporodik? Ki a hitelező, intézet-e vagy magán egyén? Hány % a kamat? Miből ered az adósság?
8. Van-e be nem táblázott tartozás; ha igen, kitől, mennyi, milyen drága?
9. Tehet-e megtakarítást a paraszt, és ha igen, körülbelül mennyit?
10. Van-e a faluban valamelyes szövetkezet és ha van, milyen hatású? Mit olvas a nép?
11. Milyen a faluban a gazdasági helyzet, minek tudható be az emelkedés, esetleg a hanyatlás?
12. Szaporodik-e a közteher, a jelzálogos és be nem táblázott adósság?
13. Kerül-e dobra sok birtok, észlelhető-e a birtokok elaprózása?
14. Milyen a közszellem, lazul-e a vallásosság, a tekintélyek tisztelete s a közérköles?
15. Apad-e a katonai szolgálatra alkalmas fiatalok és ha igen, mi okból?

16. Van-e rendes kivándorlás és ha igen hová? A közeli város vagy a fővárosba avagy a külföldre-e?

17. Van-e hajlam és érzék a falu lakóiban a haladás iránt? Ha igen, mik ennek jelei?

VEGYESEK

Mai számunk tartalma:	Oldal.
Az OMGE. közleményei.	1193
V. országos gazdakongressus. B. B.	1193
Tárca.	
Szegény Feri. Bársony István.	1194
Paraszt-monografiák.	1198
Növénytermelés.	
Rétjeink növényzetének megjavításáról. Péter Béla.	1196
Allattenyésztés.	
Kettőnél több csecsbimbaju juhajtja. Monostori Károly.	1196
Gazdasági növénytan.	
A hesszeni légy s a rothadó buza — meg egy kis helyreigazítás. Mezey Gyula.	1197
Külföldi szemle.	1197
Vegyések.	1198
Kereskedelem, tőzsde.	1200—1201

Hausse a szeszüzletben. Értésülésünk szerint Bécsben a kontingens szesz ára, a gyér készletek folytán e hó 3-án 1.75 frttal emelkedett. Ennek a szilárd irányzatnak hatása a budapesti piacon is érezhető volt a mennyiben a helybeli és vidéki szeszgyárak is 1—1.25 frttal drágábban adják a szeszt. A hausse, mely az új szesz törvény következményeként jelentkezett s ezenkívül a kis készletekre vezethető vissza, tartósnak ígérkezik, miert is arra mezőgazdasági szesztermelőink figyelmét e helyen is felhívjuk.

A szegedi kiállítás vasúti díjkezdményei. Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága már több ízben tanujelét adta a mezőgazdasági érdekek iránti kiváló érzékének és érdeklődésének, azt saját körében minden alkalommal lehetőleg támogatni is igyekezett és teszi ezt most is, amidőn a szegedi mezőgazdasági országos kiállítás rendező bizottságának a kiállítás érdekében hozzá intézett kérelmét mindenben teljesíti. Az igazgatóság ugyanis 50%-os kedvezményes menetjegyeket bocsát a kiállítást látogató közönség rendelkezésére. A kiindulási állomáson váltott jegyek 3 napig érvényesek, a bélyegezés napja elsőnek számítva; megjegyzendő, hogy a visszautazásra ezen jegyek csak az esetben érvényesek, ha a kiállítási igazgatóság bélyegével el vannak látva. A kiállítási vonat (1. sz. személyvonat) Aradról reggel 5 órakor indul és Szegedre érkezik 9 ó. 35 perczkor; vissza-indul 4. sz. személyvonat Szegedről d. u. 6 ó. 10 perczkor, érkezik Aradra éjjel 10 ó. 40 perczkor.

A mezőgazdasági muzeum bezárása. Az ezredéves kiállítás történelmi épületsorozatához tartozó Vajda-Hunyadvár épület lebontása óta a mezőgazdasági muzeum a Renaissance épületben volt elhelyezve. Minthogy azonban újabban ez épületen is veszedelmes elváltozások mutatkoztak, a földművelésügyi miniszter annak alapos megvizsgálása iránt intézkedett és egyelőre a közönség biztonsága érdekében a muzeum bezárását elrendelte.

A méz értékesítése. A mézértékesítés terén a termelőknél igen kezdetleges viszonyokkal kell számolni. Mint több más téren, itt is a közvetítő kereskedelem uralja a helyzetet. A szegény falusi méhészt, akinek összeköttetése nincs, még annak is örül, hogy egy kiló mézet (persze métermázsánként eladva) 20 krajczárért bocsáthat áruba, ám amikor ő így vesztegeti az áruját, a vevő és fogyasztó közönség a méz kilóját 60—70 krajczárért veszi. A negyven, ötven, sőt hatvan krajczárra is

dorlás és ha igen a fővárosba avagy

zék a falu lakói-
n, mik ennek jelei?

EK

	Oldal.
.....	1193
.....	1193
.....	1194
.....	1198
.....	1196
.....	1196
.....	1197
.....	1197
.....	1198
.....	1200-1201

en. Értesülünk
s szesz ára, a
3-án 175 frittal
irányzatnak ha-
érezhető volt a
éki szeszgyárak is
ák a szeszt. A
ény következmé-
vül a kis készle-
tősnak ígérkezik,
szesztermelőink

rasuti díjkezdve-
egyesült vasutak
a tanujelét adta a
i kiváló érzékének
t körében minden
gatni is igyekezett
a szegedi mező-
rendező bizottsá-
n hozza intézett
i. Az igazgatóság
és menetjegyeket
közönség rendel-
áson váltott jegyek
kegész napja első-
ő, hogy a vissza-
az esetben érvé-
atóság bélyegével
ítási vonat (1. sz.
5 órakor indul és
perczkor; vissza-
zagedről d. u. 6 ó.
ra éjjel 10 ó. 40

um bezárása. Az
mi épületesoport-
vár épület lebom-
euma Renaissance
Mint hogy "azon-
is veszedelmes
a földművelésügyi
egvizsgálása iránt
zönség biztonsága
ását elrendelte.
A mézértékesítés
detleges viszonyok-
bb más téren, itt
uralja a helyzetet.
nek összeköttetései
rül, hogy egy kilo-
nkint eladva) 20
ám amikor 6 így
ő és fogyasztó kö-
0 krajczárért veszi.
tvan krajczárra is

rugó árkülönbözetet a kalmárok vágják zsebre, indokolatlanul nagy haszonhoz jutva. A méhészek keserves helyzetén a földművelésügyi miniszter segíteni akar, meg kívánván akadályozni azt, hogy a mézet elvesztesse. A miniszter kezdeményezése folytán az országos méhészeti egyesület kebelében mézértékesítő bizottság alakult, a melynek a feladata az, hogy a magyar méznek minél jobb piacot keressen. Azok a vidéken lakó méhészek tehát, akiknek üzleti összeköttetései nincsenek, s a kik a maguk elhagyott állapotában csakis potom áron tudnának tudni termékeiken, igen okosan teszik, ha az országos méhészeti egyesülethez (Budapest, Köztelek) fordulnak, a mely a múlt évben 32 ezer forint ára mézet értékesített és pedig elég magas áron.

Felvétel az állatorvosi főiskolába. Az állatorvosi akadémiának főiskolává való újjászervezése alkalmával kimondatott, hogy a felvétel ezentúl csakis érettségi bizonyítván alapján történhetik, átmenetileg azonban még meg van engedve, hogy ez évben a VI. jövő évben pedig a VII. gimnázium, vagy reáliskolai bizonyítvánnyal jelentkezők is felvehetőek legyenek. Tekintettel arra, hogy az állatorvosi főiskola újjászervezése tanév közben történt s hogy a polgári iskola több növendéke készült ezen pályára, a földművelésügyi m. kir. miniszter kivételesen megengedte, hogy az 1899/900 tanévre átmenetileg oly jelentkezők, kik a polgári iskola hat osztályát jeles eredménnyel végezték, az állatorvosi főiskolára rendes hallgatók felvétesse. Egy alkalommal a miniszter azt is megengedte, hogy átmenetileg az 1899/900 és az 1900/901 tanévekre a kereskedelmi érettségi bizonyítvánnyal is történhesék felvétel a főiskolára.

Hű gazdasági cselédek jutalmazása. Azon gazdasági cselédek, akik negyven évig megszakítás nélkül kifogástalanul egy birtokon szolgáltak, megkapják azt a díszérmet, melyet a király a hű szolgálatok kitüntetésére ötven évi uralkodási jubileuma alkalmával alapított. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, miután eddig a hatóságok és birtokosok különféle módon jártak el, — most értesítette a törvényhatóságokat és a gazdasági egyesületeket arról, hogy az igény megállapításának mi az utja-módja. Mivel a hű cselédek érdekében kívánatosnak tartjuk, hogy a birtokosok utánajárjanak annak, hogy az arra méltók a kitüntetés megkapják, — közöljük, hogy a miniszter kívánsága szerint: a birtokosnak két tanu előtt aláírt bizonyítványt kell kiadni arról, hogy a kitüntetésre ajánlott egyén tényleg negyven évig, megszakítás nélkül, kifogástalanul szolgált birtokán, — a járási főszolgabíróknak pedig a bizonyítványt hitelesíteni kell azzal, hogy az ajánlott egyén magyar állampolgár. Ezt az okmányt aztán vagy az alispán vagy a gazdasági egylet útján kell fölterjeszteni a miniszterhez.

Szövetkezeti értekezet. A borsodmegyei gazd. egyesület folyó évi július 30-án Miskolcra a vármegyeház nagytermében a „Gazdák Biztosító Szövetkezete” ügyében Miklós Ödön elnökle a fent népes értekezetet tartott, melyen Gömör és Heves vármegyék gazdasági egyesületeinek kiküldöttein kívül a vármegyei gazdaközönsége nagy számban vett részt. Miklós Ödön behatóan előadta a szövetkezeti biztosítás terén eddig tapasztalt előnyöket, statisztikai számokkal igazolta, hogy mily eredményeket lehet elérni a szövetkezeti biztosítással s felhívta a gazdaközönséget, hogy a saját érdekében kövessen el mindent, hogy ezen tűz- és jégbiztosítási szövetkezet mielőbb megalakuljon. Szentiványi Árpád, a gömörmegyei gazdasági egyesület nevében kijelenti, hogy a gömörmegyei gazdasági egyesület is mindent el fog követni, hogy az eszme mielőbb megvalósuljon. Az értekezet a szövetkezet megalakítását szükségesnek találván, az aláírási ivec, melyeken az aláírást Miklós

Ödön 3000 koronával nyitotta meg szétosztat-
tak s ezzel az értekezetet véget ért.

A sörgyártás adóreformja. A francia sörgyárosok, valamint a kincstár részéről is, az eddigi sörgyártási tarifák czéltalanoknak tartattak — reformálták tehát azokat. Azelőtt a sörgyártás tarifája a főzöstérfogatától, valamint a sűrűségétől függött, ma azonban a must hektoliterfokát taksálják 50 emmal, illetve a 15 C^o os czeffrenek sűrűségi fokát számítatik 100 sűrűségi fokon felül (100° a víz sűrűsége.) Az új tarifa kísérletképp f. év június 1-től egész 1900 május 31-ig maradjon érvényben s ha ez alatt az idő alatt 27,420,000 franknyi söradó befolyik — változatlanul megis marad. Ha kevesebbet jövedelmez a kincstárnak, akkor magasabbra fogják jövedelmét emelni, ha többet, akkor lejjebb szállítják. De a jelzett sörgyártási adóminimumnak be kell folyni! A sörgyáros kötelezve van a gyártandó hektoliterfokot előzőleg bejelenteni, mely az üstérfogat kétszeresével kevesebb soha sem lehet. Am a sörgyártó gazdáknak kedvezményt nyújt az új törvény. Házi használatra szükséges söröket adózás nélkül gyárthatják, feltéve, hogy a következő követelményeknek megfelelnek. A sörgyártáshoz, csakis az általuk produkált anyagot szabad alkalmazni. Minden főzetet előre bejelenteni tartoznak az adófelügye-
lőségnek. A czeffreüst akár stabil, akár nem — 5 hektoliternél nagyobb ürtartalmu nem lehet. A sört abból a házból, melyben adómentesen előállított, semmi ürügy alatt máshova szállítani nem szabad. A nyilvános penziók gazdái is gyárthatnak sört, csak hogy a rendes adótartifát tartoznak fizetni s a czeffreüst 8 kinél kisebb nem lehet. A gazdáknak nyújtott kedvezményt nálunk is ki kellene terjeszteni — a pálinkafőzés terén — tekintve hogy például a delvidéken sligoviczát a gazdák már azért sem főznek, mert megelégtették a finanszszer-
katurát.

Szuperfoszfát
kainit, chilisalétrom,
kénsavas-káli, kén-
savas-ammoniak

**Szőlőtrágya-
compositio**

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő
minőségben ajánl a

„HUNGÁRIA“
MÜTRÁGYA, KÉNSAV ÉS YEGYI IPAR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN,
VI. KER. VÁCZI-KÖRUT 21. SZÁM.

Részletes utasítások kívánatra ingyen
és bérmentve.

Ponyvák.
Kocsi-kazal és
repczetakarók,
gőzmozdony- és
cséplőgép-ponyvák

vitorlavászonból, természetszerűen, feketén
vagy sárgán telítve, legjobb minőségben,
s legolcsóbb áron:

SCHOTTOLA ERNŐNÉ

BUDAPESTEN

Foncière-palota. Andrassy-ut sarkán.

Ponyvák javítása és telítése olcsón eszközöltetik.

Mint a gyűjtemény kívánatra küldetik.

1898. évi forgalom: 26,239 mm.

**Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét**

a budapesti gyapju-aukeziókra,

melyek idei második sorozata (a bárany-gyapju-
aukezió) szeptember hó 20. és esetleg 21-én ta-
tatik meg. Az aukeziókra felküldött és „Gyapju-
aukezió” válfalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” cím-
zett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain
tetemes díjkezdvevényben, valamint ingyen raká-
rozásban részestlenek.
Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosi-
tással szolgál:

HELLER M. S TÁRSA,

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 13.

Millenniumi nagyrem nagyban terme-
lés, kivétel és versenyképességért.

Apollo kőolajfinomító-gyár r.-t.

Részvénytőke 3,000,000 korona.

Gyár: Pozsony.

Iroda: Budapest, V., Váci-körut 32.

Táviratok: APOLLO BUDAPEST.

Budapest telefon 2692. Pozsony telefon 195.

Petroleum, ligrolin, nyersbenzin, motorbenzin,
rektifikált benzin minden minőségben, gazolin,
ásvány-, kenőolajok, l-a. hengerolaj, l-a. gép-
olaj, orsóolaj, tengelyolaj, tovitte-zsir paraffin.
Stearin- és paraffin-gyertyák.

Az olaj bizalmi czikk.

Ásvány-, gép- és hengerolajokat szállítunk
amerikai és orosz nyersanyauból előállítva,
mindenkor egyenlő minőségben és a ki egy izben
nálunk vett, az szükségletét ismét újból nálunk
fogja fedezni, mivel szolidan szolgáljuk ki.

Kérünk tehát próba-megrendeléseket.

Apollo kőolajfinomító-gyár részvénytársaság.

Iroda: Budapest, V., Váci-körut 32.

97073/28681. C V. szám. Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak védnöksége alatt álló flumei nyilvános raktár részvénytársaság Fiumében foglalkozik a Fiuméba vasuton érkező és onnan hajóval továbbítandó, valamint a Fiuméba hajóval érkező és onnan vasuton elszállítandó, és a helyi áruk átvitelével, megőrzésével, gondozásával, csomagolásával, átadásával s egyéb kezeletével, nemkülönben az átvett áruk tűzkárelleni biztonságával.

A részvénytársaság gabona elevátorában a külföldre rendelt vagy importált gabonaneműket mindennemű kezelését (u. m. elváltást, keverést, egalizálást, rostálást, trierozást és osztályozást) elvégeztetve, ugyancsak a gabonának zsákokban vagy ömlesztett állapotban való (allarifusa) hajóba rakását is.

A részvénytársaság a nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. Ministerium által jóváhagyott üzletszabályzatát és díjtételeit kívánatradijálisan rendelkezésre bocsátja.

Budapest, 1899. július hó 24-én.

Az igazgatóság.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Napi jelentés 1899. augusztus 4.

Amerika ma kedvezőtlen liverpooli jelentésre szilárd kezdetet jelez, később a haussisták realizására elhanyagoltak, mindennak dacára, hogy Cincinnati Price Current szerint a tavaszbuza állása rosszabbodott 1/2-cinyi árnyattal jelez. Az európai piacok ellenben szilárdak.

Itt készbuza mersékelten volt kínálva, a malmok csak itt fekvő árukat vásárolták, szállításra csak néhány jobb parthét a forgalomban volt néhány ezer num. 5-10 krral magasabb áron kelet el.

Eladatott:

Uj-buza:

Table with columns for quantity (100 mm, 150, 200, etc.), weight (82 kg, 81 kg, etc.), price (9.10, 9.25, etc.), and time (3 óra). Rows are categorized by 'Tiszavideki', 'Pestvidéki', and 'Ó-buza'.

Ó-buza:

Table with columns for quantity (200, 100, 2000, 1400, 1800), weight (80, 79, 77, 74, 74), price (9.35, 9.15, 9.30, 8.52, 8.52).

Dunavid.

Rozsban még egy a kereslet, mint a kínálat gyenge. Budapest távolságában a rozst 6.70-75-ig fizetik.

Tengeriben egy a kereslet, mint a kínálat gyenge, a határidőpiac tartottsága folytán azonban szilárd. Helyben 4.80-ig fizetik.

Árpában az üzlet most indult s így az árak még kezdetlegesen. Finomabb exportárúért 7.-8.- frtig, takarmányárúért 5.80-6.- frtig fizetnek az állomás.

Zab változatlan 5.60-5.75-ig ér el helyben. Határidők a lanya Amerika dacára változatlanul indulnak, később csekély érdeklődés folytán lanyulnak.

Déli 12 órakeret következőképp áll:

Table with columns 'Kötetelt.', 'Déli várjat.', and rows for Buza októberre, Rozs okt., Tengeri júliusra, augusztusra, májusra, Zab okt., Káp-repece aug.

Szeszüzlet.

Szesz. (Goldfinger Gábor szeszgyári képviselő tudósítása.)

A kontingens nyersszesz ára Budapestén 19.50- A szeszüzletben e héten igen szilárd irányzat uralkodott és magasabb kontingens nyersszesz-hausse folytán az árak 75 krral drágábban zárulnak.

Elkellet finomított szesz nagyban azonnali szállításra 56.75, élesztőszesz 57.- frt, nyersszesz adozott 65.75 frt nagyban. Az exkontingens és denaturált szesz ára szintén 30 krral emelkedett.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszeszben áruhány folytán kínálat nem volt és így üzlet nem is létezik.

Élesztő jegezés 21.20-22.- frt kontingens nyersszeszért.

Prágai jegezés 55.50-55.75 frt adozott és 20.50- frt adozatlan szeszért.

Triest-i jegezés 11.50-12.- frt kiviteli szeszért 90% hektoliterje.

A kivitel e héten több tétel finomított szesz vásárolt, mely Dél-Törökország felé lett szállítva.

Az üzletmenet igen szilárd és a szeszárak további emelkedése bizon elvárható.

Budapesti zavarosarok e héten: Finomított szesz 56.75-57.- frt, élesztőszesz 57.-57.25 frt, nyersszesz adozva 55.75-56.- frt, nyersszesz adozatlan (e-kontingens) 15.-15.50 frt, denaturált szesz 19.-19.50 frt. Kontingens nyersszesz -----.

Az árak 10.000 literfokozként hordó nélkül bérmentve budapesti vasutállomáshoz szállítva készpénzfizetés mellett értendőek.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

Zöldtrágyázásra és zöldtakarmánynak való magvaknak továbbot is jó kereslete volt. A gazdák részéről különösen biborherre, homokbüköny (Vicia villosa), tölbi büköny és tölbi borsó iránt élénk érdeklődés mutatkozott. Tartórépamagból nagyobb mennyiség lett forgalmazva. Külföldről az eddig betakarított fűmagvak jó termést jelentik, csomós ebir minden tekintetben jó termést szolgáltatott, míg juhcsenkesznél a jó termés inkább mennyiség, mint minőség tekintetében áll.

Az Erzsébet Gözmalom-Társaság üzleti tudósítása a 'Köztelek' részére. Budapest, 1899. aug. 3-án. Kötelezettség nélküli árak 100 kilónként, tejsulyt tiszta sulynak értve, zsákostul, budapesti vasuti vagy hajóállomáshoz szállítva:

Table with columns 'A és B dara', 'Buzakorpa', '8-as takarmányszit', 'finom', 'goromba'. Rows for Buza and Ar.

Lujza Gözmalom Részvény-Társaság üzleti tudósítása a 'Köztelek' részére. Budapest, 1899. aug. 3. Netto-árak 100 kgként, Budapestben, elegysuly tisztasulyként, zsákostul. Kötelezettség nélküli.

Table with columns 'Buzaliszt', 'Takarmányszit', 'Korpa', 'F.', 'G.'. Rows for Szám and Ár.

Az Apolló kőolajfinomítógyár-részvénytársaság üzleti tudósítása a 'Köztelek' számára. Budapest, 1899 augusztus 3.

Mai áraink:

Table with columns for oil types (Olaj: I. rendű Apolló-hengerolaj, világos, sötét, orosz gépolaj, legfinomabb amerikai, finom) and prices (27.50, 24.50, 17.50, 28.-, 26.-).

netto 100 kgként, hordóval együtt, tiszta göngysuly-számítással, fizetendő készpénzben 20% engedménnyel, vagy 4 havi váltóval, Pozsonyban átveve. Ugyanezen olajok Budapestben átveve 1 frttal drágábbak.

Petroleum: Liliom császárólaj . 23.50 frt

egysziv kőolaj . 20.75

háromsziv kőolaj . 19.75

csillagkereszt kőolaj 19.-

netto 100 kgként, hordóval együtt, 20% tara, készpénzben engedmény nélkül Pozsonyban átveve. Ugyanezen kőolajok Budapestben átveve 50 krral drágábbak.

A központi vásárcsarnok árajegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiszerek áairól.

Nagyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetségének jelentése. 1899. aug. hó 2-ről.

Az elmúlt napok forgalma lanya volt, főleg husneműekben, gyümölcs, zöldségféle, tejtermék nagy mennyiségben érkezett, de gyöngye kereslet folytán az árak lanyhák.

Husneműek. I. marhahus budapesti hátulja 52-56 kr., eleje 46-58 kr. kig-kint. Borjúhus bpesti egész bőrben 46-50 kr., eleje 50-52 kr., hátulja 54-56 kr. kilogrammonként.

Baromfi: csirke rántani való 50-70 krajczár párja, csirke sütni való 0.50-1.10 forint párja.

Vad: Szarvas 28-32 kr.-ig. Őzbak 65-70 kr. kig-kint, vadak beküldését sürögönd ajánlunk.

Tej és tejtermékek: teavaj 1-1.10, főzővaj 60-80 kr.-ig. Tőjás alföldi 27.75-27.5 erdélyi 27.5-28.

Zöldségfélék nyomott napi árakon keltek el, így káposzta, paradicsom, hagyma, tengeri s foghagyma is.

Gyümölcsök: alma nyári édes 10-12, birsalma 10-15, befőzni való apró 12-16. Jakab körte 12-16 kr.-ig. Ringló nemes 10-30 és sárga 8-10 krajczár.

Kajszi barack 28-45 kr.-ig. Cserezsnye 12-16 kr. kig-kint. Sárga dinnye 0.20-1.00 frt görög dinnye 0.30-1.00 frtig. Beküldésre ajánlatos: vad, tojás, gyümölcs.

(A székesfővárosi vásárcsarnok-igazgatóság jelentése. Budapest, 1899. augusztus 3-ról.)

Hsa. Marhahus hátulja I. oszt. 1 q frt 50-53, II. oszt. 49-50, III. oszt. 46-48. eleje I. oszt. 46-48, II. oszt. 44-46, III. oszt. 42-44, borjúhus hátulja I. oszt. 56-60, II. oszt. 50-56, eleje I. oszt. 50-52, II. oszt. 44-50, birkahus hátulja I. oszt. 40-44, II. oszt. 38-40, eleje I. oszt. 36-38, II. oszt. 34-36, bárány eleje I db 0.-0.-, hátulja -----, sertésbuz magyar szalonnával elsőrendű 1 q 47-47.0, vidéki 36-44, szalonna nélkül elsőrendű 50-52, vidéki 36-44, sertésbuz pörkölt -----, sertésbuz szerb szalonnával -----, szalonna nélkül -----, sertésbuz füstölt magyar -----, idegen (vidéki) -----, sonka nyers 1 kg. 56-60, füstölt belf. csonttal 0.60-0.75, csont nélkül 0.75-0.85, sonka füstölt külf. csont nélkül -----, szalonna sózott 1 q 44.0-45.0, füstölt 50-52, sertészeir hordóval 49.0-49.0, hordónélküli 47.0-47.0, kolbász nyers 1 kg. -----, füstölt 72-80, számai belföldi 125-165, külföldi -----, malacz szopos élő 1 db 0.-0.-, szűtt 0.90-1.-

Baromfi. a) Élő. Tyuk 1 pár frt 1.25-1.30 csirke 0.55-0.70, kispán hizott 0.-0.-, sovány 0.-0.-, rucza hizott 2.00-2.40, sovány 1.20-1.30, lud hizott 4.50-6.-, sovány 2.00-2.00, pulyka nélkül 0.-0.-, sovány 0.-0.-. b) Tisztított. Tyuk 1 db frt 0.60-0.70, 1 kg. -----, csirke 1 db 0.35-0.50, 1 kg. -----, kispán hizott 1 db 0.-0.-, 1 kg. -----, rucza hizott 1 db 0.80-1.20, 1 kg. 50-60, félékővér 1 db 0.-0.-, lud hizott 1 db 1.60-2.50, 1 kg. 60-0.65, félékőv. 1 db 0.-0.-, 1 kg. -----, pulyka hizott 1 db 0.-0.-, 1 kg. -----, félékővér 1 db 0.50-0.50, 1 kg. -----, ludmáj 1 db 15-0.80, 1 kg. 1.20-1.50, ludzeir 1 kg. 0.8-1.00, idej liba 1 db -----.

Hal. Élő. Harca 1 kg. frt 0.70-0.80, csuka 0.-0.-, ponty (dunai) 0.60-0.80, süllő -----, kecsere 0.-0.-, márna -----, cromptó 0.30-0.35, angolna 0.-0.-, apró kevert 0.18-0.20, lazac -----, pisztráng 0.-0.-.

Tej és tejtermékek. Tej 1 lit. frt 0.08-0.09, befőzött 0.05-0.06, tejszín 0.-0.-, tejföl 0.25-0.30, tehénvaj (tea) 1 kg. 0.90-1.-, I. rendű 0.60-0.70, II. r. 0.50-0.60, olvasztott 0.50-0.60, Margarin I. rendű 0.-0.-, II. rendű 0.-0.-, tehénturó 0.06-0.12, jubtaró 38-40, liptói 0.30-0.50, juhsajt 0.32-0.48, emmenthali sajt 1.10-1.20, groji sajt 0.50-0.60.

Liszt és kenyéremés. Fehér kenyér 1 kg. frt 13.0-13.0, barna kenyér 11.0-11.0, rozkenyér 11.0-11.0. Buzaliszt 00 sz. 1 q -----, 0 -----, 1 -----, 2 -----, 3 -----, 4 -----, 5 -----.

Hüvelyek. Lenese magyar 1 q frt 7-8, stokrasi 24-35, borsó héjas magyar 4.00-5.-, koptatott magyar 13-15, kőtölő 13-17, bab fehér apró 6-7 nagy 6.0-7.5, szines 7.0-8.0.

Tojás. Friss I. o. (1440 db.) 1 láda frt 28.—28 5 II. oszt. (1440 db.) 27 5—28 0, meszes —, orosz tojás 100 db. —, tea tojás 2.—2 50, törött tojás 0.—0—

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 0.—0 00 1 b 3 0—4 0, Petrezselyem 100 kötés 0.—0 0, 1 q 3.—5 00 zeller 100 drb 0 40—0 60, karalábé 40—60., vöröshagyma 100 köt. 0 60—1 50, 1 q 3 50—5 50, fohagyma 100 köt. 50.—80, 1 q 6.—12.—, vörösrépa 100 drb 0 50—0 60, fehérrépa 0., fejeskáposzta 3 50—4 0, kelkáposzta 100 db 0 5—1 0, vöröskáposzta 0.—, fejjessaláta 0 70—1 80, köftött saláta 0.—, burgonya, rózsa 1 q 1 60—2 30, sárga 2 60—3.—, külföldi —, fekete retek 100 drb 0 60—0 70, uborka nagy salátának 10 drb 75—1.—, savanyítani való 100 db 35—40, savanyított 80.—0 90., zöld papr. 20.—20. tök főz. 3—5, zöldbab 4 0—6.—, zöldhorszó hüvelyes hazai 1 kg. 4 0—6.—, fejtett 1 lit. 6—10.—, tengeri 100 cső „ karfiol 100 drb 16.—20.—, paradicsom 1 kg. 3.—4 50, spárga 0.—0.—, torma 1 q 10—12.

Gyümölcs. Fajalma 1 q frt 7—10, köz. alma 6—8 fajkorte —, közönséges körte 8—10, szilva magvaváló 0.—0.—, vörös 0 7—10, megya fajt. —, közönséges 10—16, ringló —, barack kajszin 14—35, ősz 14—60, dinnye görög nagy 1 drb —, kicsi —, sárga faj 0.—0.—, 1 kg. közönséges —, szőlő 1 kg. 0.—0.—, csemege —, dió (faj papirhéju) 18—24, közönséges 14 0—20.—, mogoró 28—32, gesztenye magyar 0.—, olasz —, narancs messinai 100 db 0.—0.—, pugliai —, mandarin 0 00—0 00, citrom 1.—2.—, füge hordós 1 q 18—20, kószorus 18—20, datolya 38—42, mazsolaszőlő 38—70, egres 1 lit. 0 04—0 10, eper 1 kg. 0 25—0 30 kr.

Fűszerek Italok. Paprika és I. rendű 1 q. frt 30—60, II. rendű 20—30, csöves —, (száritott) —, köménymag —, borsómagja —, mák 1 q. frt 25—30, méz csurgatott 0 30—0 40, sejtékben 1 kg. —, szappan szín 20—25, közönséges —, fehérbor asztali palackban 1 lit. 0 40—0 50, vörös asztali palackban 0 40—0 50, házi pálinka palackban —, ásványvíz palackbr.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-utca, 1899. aug. 1. A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott a szokott közlegekből 121 szekér réti széna, 4 szekér muhar-45 zsupszalma, 5 szekér alomszalma, 0 szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 20 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, zabosbukkony, söles stb.), 500 zsák csecska. A forgalom közép. Árak c-tént a következők: réti széna 200—300, mular uj 260—290, zsupszalma 140—180, alomszalma 130—150, egyéb takarmány —, lóhere —, luczerna —, tengeriszár —, szalma csecska 180—200, széna —, u —, zabosbukkony 220—290. Összes kocsiszám 200, súly 200000 kg.

Állatvásárok.

Budapesti szarvashavásár. Augusztus hó 3-án. A székesfővárosi közigazgatóság és marhavásár igazgatóság jelentése.

Felhajtott: 460 drb belföldi, — db galicziai, — drb tiroli, 17 db növendék élő borju, — db élő bárány; — drb belföldi, — drb galicziai, — drb tiroli, — drb bécsi, — drb növendék borju, — drb öltött bárány, — drb élő kecske, — drb öltött Borjuvásár élénk lefolyású volt.

Árak a következők: Élő borjuk: belföldi — frt, kivételesen — frt dbonkint, 32—43 frt, kivételesen —44 frt sulyra, növendék borju — frt, kivételesen — frt dbonkint, — frt sulyra Öltött borju: belföldi — frt, tiroli — frt, galicziai — frt, növendék borju — frt dbkint, öltött bárány 0 0—0— frt, bécsi öltött borju —, kiv. — frt sulyra. Élő bárány 0 — frt, kivételesen frt élő kecske — frt páronkint. Hízalt ürü —

Budapesti gazdasági és tenyészmarhavásár. 1899. évi augusztus hó 3-án. (A budapesti közigazgatóság és marhavásár igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhajtott: 310 db, ugymint: jármos ökör elsömin. 72 db, közép 124 db, alárendelt 0 db. Fejőstehén: fehér 0 drb, tarka 94 db, tenyészbika 0 drb, tarka tinó —, fehér — db, jármosbivaly 0 db, bonyhádi 20 db, hizalni való ökör — db, üsző 0 db.

Az igás ökróvásár forgalma kielégítő, míg a fejőstehén üzlet meglehetősen szűnelt.

Következő árak jegyeztettek: Elsörendű jármos ökör 340—370, középmin. jármos ökör 290—330 pár., alárendelt minőségű jármos ökör —, Jármos bivaly — é. s. mm., — frt páronkint. jobb minőségű jármos ökör 28—32 mm.-kint é. s., bekötni való ökör — frt. Fejőstehenekért és pedig: Fehérszörű magyar tehén —, tarka kevert származású tehén 70—110, bonyhádi tehén 115—160 kiv. — frt, tinó — frt páronkint.

Budapesti vágómarhavásár 1899. évi augusztus 3-án. (A budapesti közigazgatóság és marhavásár igazgatóság

jelentése a „Köztelek” részére.) Felhajtott: 3415 db nagy vágómarha, nevezetesen: 586 db magyar és tarka ökör, 495 db magyar és tarka tehén, 1806 db szerbiai ökör, 280 db szerb ökör, — db boszniai tehén, — db szerbiai tehén, 164 db bika és 84 db bivaly.

Minőség szerint: 729 darab elsőrendű hizott 2396 db középminőségű és 290 db alárendelt min. bika — db elsőrendű hizott ökör, — db középminőségű ökör és — db alárendelt min. ökör: — db elsőrendű hizott tehén, — db középminőségű tehén, — db alárendelt minőségű tehén.

4 0 drbkal kisebb felhajtás mellett a vágómarha ir nyzata szilárd jellegűt öltött s az árak minden fajtnál 100 kgkint 50 krral, söt egyes esetekben, 1 frttal is emelkedtek.

Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 31—33—, kivételesen —, hizott magyar ökör középminőségű 26—30—, alárendelt minőségű magyar ökör 22—26—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 20—32—, kivételesen tarka tehén —, magyar tehén középmin. 20—30—, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 20—33—, szerbiai ökör jobb minőségű 24—30—, kiv. —, szerbiai ökör középminőségű 23—23—, szerbiai ökör alárendelt minőségű —, szerbiai bika 23—32—, kivételesen —, szerbiai bivaly 16—21—, kiv. — frt métermázsánkint élőszuliban.

Budapesti lóvásár. Budapest, 1899. aug. 3-án. (A budapesti vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

A felhajtás csökkenvén, a forgalom közepes.

Felhajtott összesen 654 db. Eladott 408 db, Jobb minőségű lovakból hátsó 20 db, eladott 8 db. 170—210 frttért, könnyebb kocsiló (jukker stb.) 16 db, eladott 10 db 180—240 frttért, nehezebb kocsiló (hintós) 49 db, eladott 18 db 100—140 frttért, igás kocsiló (nehéz nyugoti faj) 36 db, eladott 20 db 80—160 frttért, ponya 4 db, eladott 2 db 35—48 frttért; közép minőségű lovakból: nehezebb félék (fuvaros ló stb.) 100 db, eladott 45 db 60—115 frttért, könnyebb félék (paraszti stb.) 300 db, eladott 180 db 25—55, frttért; alárendelt minőségű lovakból 138 db, eladott 127 db 7—48 frttért. Bécsi vágóra vásároltatott 44 db, az állatkert és kutyák részére vásároltatott 5 db, tulajdonjogra gyanus ló lefoglaltatott — db, ragályos betegségre gyanus ló lefoglaltatott — db, takonykór miatt a gypmesterhez küldetett — db.

Köbányai sertésvásár. 1899. augusztus 4. (Első magyar sertésüzem-részvénytársaság telefon-jelentése a „Köztelek” részére.) A vásár lanyha volt. Heti átlag-árak: Magyar válogatot 320—380 kg. nehé 42 5—43 0, 280—300 kg. nehé 43 50—44 50 kr, öreg 300 kg. tül —0 — kr, vidéki sertéskönyű kr. Szerb 41 0—42 0 kr. Román — tiszta klg. páronkint 45 klg. élet-sulylevonás és 4% engedmény szokásos. — Előszeg-árak: Tengeri 6 4 95— frt, árpa 6 50 frt Köbányán átvéve. Helyi átlomány: Julius 27, maradt 43884 drb Felhajtás: Belföldről 1298 drb, Szerbiából 1900 darab, Romániából — drb, egyéb államokból — darab. Összesen 4340 db. Főösszeg 47032 db. Átlomány és felhajtás együtt — drb. Elhajtás: budapesti fogyasztásra (I—X. kerület) 1112 drb, belföldre Budapest környékére 890 drb, Bécsbe 345 drb, Csehországba, Morvaország és Sziléziába — drb, Ausztriába 446 db. Német birodalomba — drb, egyéb országokba — db, A szappangyárakban feldolgoztatott: szállásokban el-hullott 0, vagonból kirakatott hulla 8, borsókának találtatott 6, összesen 14 db. Összes elhajtás 2807 darab. Maradt átlomány 44225 drb. A részvény-szállá-sokban 12611 drb van elhelyezve. Az egészségügyi és tran-zitőszállásokban maradt 4484 drb. Felhajtás: Szerbiá-ból 1900 db, Romániából — drb, összesen 6384 drb. Elhajtás: 4751 drb, maradt átlomány 4633 drb és pedig 4633 drb szerb és — db román. Az egészségügyi szemlénei jan. 1-től máig 312 drb a fogyasztás alól ki- vonatott és technikai célokra feldolgoztatott.

Ingtatlanok árverései (20000 frt becsértéken felül.)

(Kivonat a hivatalos lapból.)

Aug. 7.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	Taussig Pál	106578
Aug. 7.	Nagy-szölösi kir. jbiróság	a tkvi ha- tóság	Zolnay Bela	30873
Aug. 9.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	gr. Szapáry Ivánné	166988
Aug. 12.	Zentai kir. jbiróság	a tkvi ha- tóság	Theodorovics Sándor	34316
Aug. 14.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	Benesch Ferencz	5485
Aug. 16.	Varasdi kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	br. Inkey Imre	995000
Aug. 18.	Budapesti I—III. ker. kir. jbiróság	a tkvi ha- tóság	Csávolszky Lajos	73903

Aug. 18.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	Schiller J. Gyula	150884
Aug. 21.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	Wolf János	56768
Aug. 21.	Kassai kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	Horváth Erzsébet	28329
Aug. 22.	Nagy-laki kir. jbiróság	a tkvi ha- tóság	Molnár József	47418
Aug. 22.	Beregszászi kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	Lónyay Géza	35971
Aug. 25.	Lugosi kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	Ürményi Pál	170000
Aug. 26.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	özv. Setzer Agostonné	22760
Aug. 28.	Székesfehérvári kir. jbiróság	a tkvi ha- tóság	Hübner Rudolf	25200
Aug. 29.	Pozsonyi kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	Udvarnok Gabriella	23960
Aug. 29.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	Postpischl	23139
Aug. 31.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	Laczkó László	112693
Aug. 31.	Battouyai kir. jbiróság	a tkvi ha- tóság	Lukács Antal	41000
Szept. 1.	Kir. Helmecci kir. jbiróság	a tkvi ha- tóság	gr. Bom-belles Lajos	212741
Szept. 1.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	Sebald Cyprian	116794
Szept. 4.	Nagy-kátai kir. jbiróság	a tkvi ha- tóság	Bieskey Kálmán	139960
Szept. 4.	Fehér-gyarmati kir. jbiróság	a tkvi ha- tóság	Luby Géza	195097
Szept. 14.	Nagy-laki kir. jbiróság	a tkvi ha- tóság	Kriván Mihály	25072
Szept. 28.	Keckeméti kir. jbiróság	a tkvi ha- tóság	Szalachy Sándor	144000
Okt. 2.	Szegesvári kir. jbiróság	a tkvi ha- tóság	br. Szent-keresztly Pál	54000
Okt. 9.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	Weisz Mór	106073
Okt. 20.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	Nagy Ferenczné	40324
Okt. 25.	Aradi kir. tvszék	a tkvi ha- tóság	Spitzer Fülöpné	85000

Az Orsz. magy. gazd. egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt: Főszerkesztő és kiadósért felelős: Forster Géza az O. M. G. E. igaz-gatója. — Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az O. M. G. E. szerkesztő-titkára. — Társzerkesztő: Buday Sarnabaz, az O. M. G. E. titkára.

Elsőrangú hazai gyártmány

Göscseplők

Pentec ezim:

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

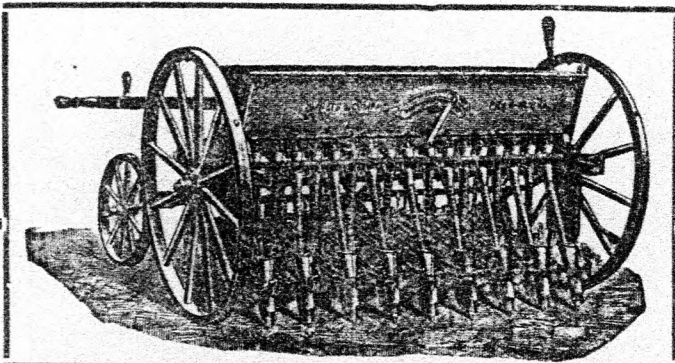
RÉSZVÉNY-TÁRSULAT

BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedül gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodáshoz szükséges összes gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megítése előtt kérjük minden szaksavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel és szakaszról felkérőre küldött díjmentes szel-gálynak.

Sorvetőgépeket

a legujabb és legjobban bevált szerkezetben,
egyetemes- és többvasu ekéket páncélezéssel-kor-
 mánylemezekkel, **boronákat, hengereket, konkó-
 lyozókat, gabonatisztító-rostákat** és teljes ta-
 karmánykamra-berendezéseket, nagy választék-
 ban és jutányos áron szállítanak

Umrath és Társa

mezőgazdasági gépgyárosok

Budapesten

V. ker., Váci-körút 60. szám.

Árjegyzékkel és költségvetéssel kívánatra ingyen
 és bérmentve szolgálunk.

U. i. Borsajtók (System Mabillo és szőlőszúzó)
 kitűnő kivitelben és mindenféle nagyságban.

FONTOS földbirtokosok, gazdák és raktárállalatok stb.-nek.

Ausztria-Magyarországon általam bevezetett s mindenki által hasznosnak elismert

ponyva-főlcsonzó intézetem

ajánl igen csekély kölcsön-
 díj mellett 96 □ mtr. és 48
 □ mtr. nagyságu telített
 kazalok, vasuti waggonok és más mezei termékek betakarására, továbbá 12□
 mtr. nagyságu behordáshoz alkalmas szekérponyvákat, miáltal saját ponyvának
 beszerzése megtakaríttatik.

Ugy szintén **zsákok** is **kölcsönözhetnek** igen olcsó áron és előnyös fel-
 tételek mellett. Ugyanitt legolcsóbban szerezhetők be új és használt kátrányos és
telített ponyvák, valamint **szekérponyvák** 3.10 kr. **zsákok**
 minden nemből, gabona, faszén, liszt és korpás zsákok stb.

Minden 50%-kal olcsóbb mint bárhol.

Ócska zsák és ponyva minden mennyiségben a legmagasabb áron meg-
 vétetik. 5162

NAGEL ADOLF, BUDAPEST,
 V., Arany János-utca 12.

30597. szám. C. V.

Magy. kir. államvasutak.

Árverési hirdetés.

Ezennel közhíré tétetik, hogy a m. kir. államvasutak. Tisza-Szent-Miklós állomá-
 sán f. é. augusztus hó 5-én délelőtt 10 órakor egy teljesen felszerelt gőzcseplőgép
 fog elárvereztetni, melynek értéke körülbelül 3000 frt. Ezen árveréshez a t. közönség
 meghívatik.

Budapest, 1899. július hó 26.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Bender
 fogói
 hibátlanul működnek

szunyogok stb. ellen.
 vakondok
 muszkák
 csótányok
 patkányok
 egerek

Egyszeri kiadás.
 Állandó védelem!
 Több ezer fényes elismerés.
 Kérjen prospectust!
Karl Bender I.,
 WIEN IV/1 L.

Vintschgau-i hasas tehének tejelési képesség

2500—3000 liter,
 melyet több oldali **bizonylatokkal** igazolhatok,
 kaphatók

PICK OSWALD-nál,
 VIII. Külső Kerepesi-út 1. sz.

A zalathnal kénkovand Ipar r. t.

BRASSÓI

kénsav- és műtrágya-gyára

ajánlja legjobb minőségű mindennemű

MŰTRÁGYÁIT

a t. cz. gazdaközönség b. figyelmébe.

Árajánlatokkal készséggel szolgál a
 Központi iroda, Budapest, IV., Bécsi-utca 5.

Lapunk bekötési táblája

1 frt 36 krért (portómentesen)
 kapható kiadóhivatalunkban.

BESSEMER-FESTÉK

(VÉDJEY: ÜLLŐ)
 a legjobb, évekig tartó ROZSDAVÉDŐ ANYAG
 vas és hullámbádogtetők, szerkezetek, harántrudak, rácsok, gépek stb. részére.
 Mint famázolat is kitűnő konzerváló szer.
 Tartósabb, szaporább és a különféle behatásoknak sokkal jobban ellenáll, mint minium
 és olajfestmény. — Alkalmazása egyszerű és olcsó.
 Gazdasági üzemekben, uradalmakban, tejjgazdaságokban, szeszgyá-
 rakban stb. évek óta kitűnően bevált.
 Szakkörökből való számos elismerő-nyilatkozattal, mintával szinkártyával szívesen
 szolgálnak az egyedüli gyárosok

LUTZ EDE és TÁRSA, Pozsony, Gyár-ut 20.

Első magyar tejgazdasági gép- és eszközgyár Fuchs és Schlichter

(Magyarország egyedüli gyára)

Budapest, VI., Angyalföld, Jász-utca 7. szám.

Tejszövetkezetek és tejgazdasági telepek berendezése.

BALANCE

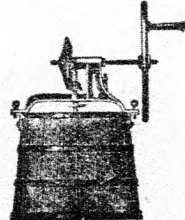
SEPARATOR

nagy választékban mindig raktáron.

A Carlshüttei HOLLER-féle r. t. (Rendsburg mellett) Ausztria-Magyarország és a Balkán államok egyedüli képviselői.

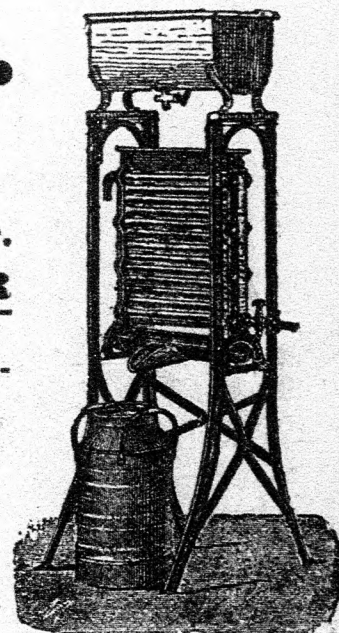
Pendes vevőink közül felsoroljuk:

a „Budapesti Központi Tejesarnok Szövetkezetet”, ugyancsak az aradi, pécsi stb. tejesarnokokat és számos nagy hazai gazdaságot.

Telefon-szám
54-53.

Tervek, költségvetések, tanácsadás bármely tejgazdasági kérdésben díjmentesen.

Knuth Károly

mérnök és gyáros.

GYÁR ÉS IRODA:

BUDAPEST,

VII. ker., Garay-utca 6-8. szám.

Elvállal: Központi-, víz-, lég- és gőzfűtések, légszesz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, closették, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és réoleum váladékból nyert gázok értékesítését célzó készülékek létesítését, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.
Tervek, költségvetések, jövődelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.
Legjobb minőségű kőanyag-összevek raktáron.

111.985/99. szám. C. I.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

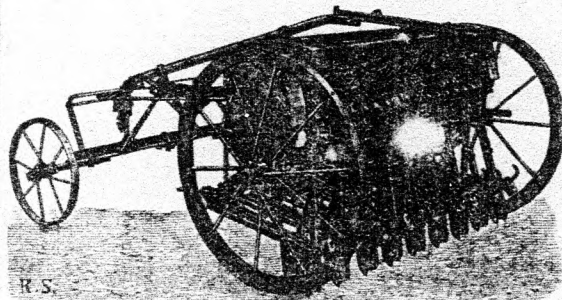
Osztrák-magyar vasuti kötelek. Élő állat-küldemények irányításának megváltoztatása.
A Buzsákon Wien Staatsbahnhof, Wien Nordbahnhof, Wien St. Mara és Wien I. K. E. B. átmenet állomásokra feladandó élő állatok irányítása az osztrák-magyar vasuti kötelek II. rész 6. díjszabási füzetében foglalt díjtételek alkalmazása mellett jövőben minden hó 1-10-ig. Kétegyháza-Ujszászon át, minden hó 10-től a hó végeig. Arad-Ujszászon át történik.
Budapest, 1899. július havában.

A magy. kir. államvasutak a részes vasutak üvében is.
(Utánnomás nem díjazatik.)

A vetési időnyre ajánlom **Sack Rudolf** legújabb rendszerű

sorbavetőgépeit,

melyek KISBÉREN és LÉVÁN mult év őszen tartott nemzetközi versenyek alkalmából **első díjjal** lettek kitüntetve.

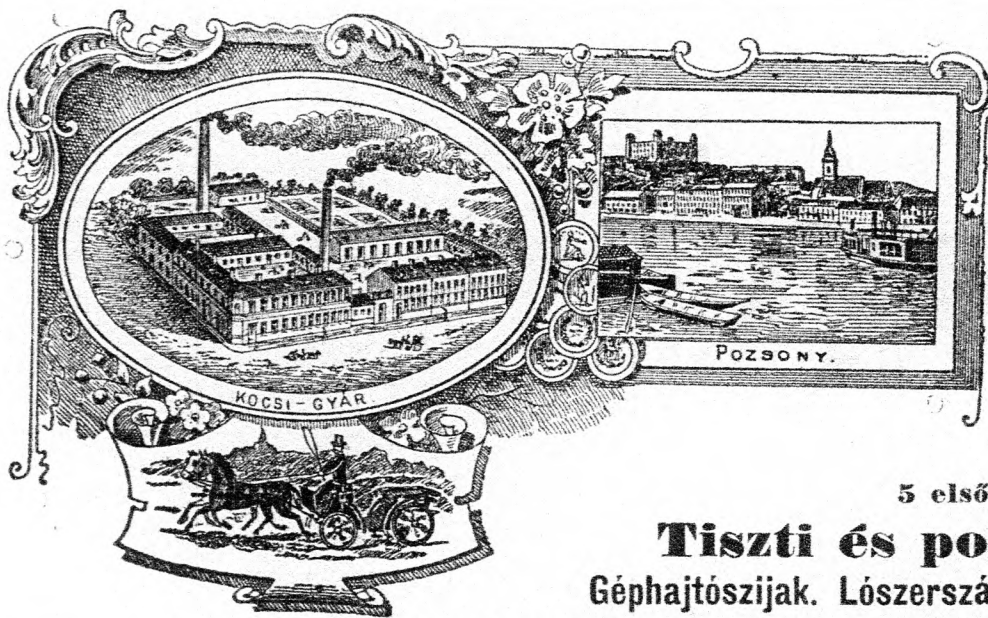

(IV-ik osztály), melyek egy vannak szerkesztve, hogy azokkal sik vagy dombos talajon **minden magfélé**t tetszőszerinti mennyiségben **tökéletes egyenletesen** lehet elvetni, anélkül, hogy a vetőszekrényt beigazítani, merítő vagy fogaskerekeket cserélni kellene. **Sack Rudolf** valamennyi sorbavetőgépe fellelhető könnyen járnak, nagyban szilárdan vannak készí

szítve, igen tartósak és kívánatra előkormányossal is kaphatók.
Mindennemű **Sack eke, borona, sorbavetőgép** és **talajművelési eszköz** dúsz választékban van raktáronon és **eredeti minőségben az itt látható törvényes védjeggyel** csak nálam **szerzhető be**.
Legújabb árjegyzékem éppen most jelent meg és kívánatra legszívesebben szolgálak azzal ingyen és bérmentve.

PROPPER SAMU,

Sack Rudolf magyarországi kizárólagos képviselője,
BUDAPEST, V., Váci-körút 52. sz.

MARSCHALL A.

kocsi-, hajtó-, lovagló- és istállószergyar,
gőzfűrésze és fahajlító telepe

Pozsonyban, III., Grössling-utca 16. sz.

Ajánlja:

landauer broom, félfedeles, nyitott vadászokcsijait és hintóit, igen könnyű és elegáns kivitelben és a legkülönfélébb alakokban.

5 elsőrangú éremmel kitüntetve.

Tiszti és polgári lovagló eszközök!

Géphajtószijak. Lószerszámok, uri fogatok és gazdasági lovak részére.

Mintaraktár a kereskedelmi muzeum állandó kiállításában Budapesten, Városliget.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

a legjobbak.

Vulkán Védjegy.
a legjobbak.
 Magyar ruggyantaárugyár r.-t.
 — BUDAPEST. —
 Tömlő ára 2 korona.
 Szelep ára 1 korona.

KADÁR GYULA szab. gyorslöhére-magfejtő-gépgyára Nagyváradon.

T. cz. Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönség és ceptulajdonosok becses figyelmét felhívni a szabadalmazott **gyorslöhére- és luczerna-mag cséplő és gubózó gépemre**, mely nemcsak magas munkaképességénél fogva mulja felül az eddig létező összes ilyenemű gépeket, hanem azon előnyénél fogva is, hogy vele a cséplés és gubózás egyszerre végezhető, de egyedül a gubózást is kitünő sikerrel végzi.

Ezen szabadalmazott löhére- és luczerna-mag cséplő dob, mely minden cséplőgéphez alkalmazható, két részből van készítve, illetve a rászerezelt csavarok segítségével két különböző hengerpalástot lehet képezni és pedig az etető nyílásnál levő hengerpalásnak nagyobb átmérőt szükséges, mert itt több gubót vesz be. Míg a kiömlő nyílásnál levő hengerpalást szűkebb átmérőjű paralellra állítható, mi a kifejtés fényezéséje.

Találmányomnak nemcsak meglepő munkaképességéért szavatolok, hanem azért is, hogy bármely eddig létező heremag-fejtő ellenében kétszerannyi magot fejt majdnem félannyi erővel. Hogy ezen találmányom mily előnnyel működik a gazdaság terén, **az számomra elismerő levelekből**, melyeket a nagyérdemű gazdaközönségtől kaptam, világosan kiténik.

Megrendeléseknél szükséges a dob hossza és körmérete, ugyszintén a nagy törekrosta hossza. Ara teljesen felszerelve **80 forint**.
 Teljes tisztelettel

Kádár Gyula szab. gyorslöhére-magfejtő-gép-gyára Nagyváradon.

ELISMERŐ LEVELEK:

T. **Kádár Gyula** gépiakatos mester Nagyváradon.

Nagyvárad, lat. szert. káptalan micskei gazdasága.

Tekintetes **Kádár Gyula** urnak Nagyváradon.

A küldött újonnan szabadalmazott újgyorslöhéremagfejtőjét, a mai napon használathatba vettem minden átalakítás nélkül, a cséplőgéphez használtam, úgy, hogy a cséplést és gubózást egyszerre teljesíti, ugyanarra jól sikerült, hogy a heremagot egyenesen szákba kaptam; ezt óhajtom Önnek tudomására adni.
 Tisztelettel

Van szerencsém ezenem tudomására hozni, hogy a fenti gazdaság részére Ontól vásárolt löhéremagfejtő dobbal teljesen megvagyok elégedve, mert míg egyfelől az által tesz kitünő munkát, hogy egyenesen dolgozik, s nem kell külön legubózni, addig másfelől érdeme az, hogy tisztán s gyorsan dolgozik s a magot mind kivessi.
 Kelt Micske puszta, 1897. okt. 15.
 Tisztelettel

Szt. Jobbi gazdaság kezelősege.

Jancsó Lajos kapt. urad. gazdatiszt.

Ezenkívül birtokomban vannak az alant felsorolt birtokosok és gazdaságok elismerő levelei, melyek mind a szabadalmazott löhéremagfejtő gépem használhatósága mellett bizonyítanak. A többek között felemlítem és kívánatra megküldöm: Szunyogh Szabolcs nagybirtokos Esztár, Schwartz Gyula nagybirtokos Gyapoly, Pusztai-Alcsi gazdaság, gr. Csekonics Endre uradalma Hosszú-Pályi, Uradalom Ó-Siska, Uradalom Margitta, Uradalom Székelyhid. Farkas Ferencz Csehtelke, Szaecsvay Akos Kigyik, Lichtenstein Menyhért Balmaz-Ujváros, Diamant Béla Nagyvárad, stb.

Gyümölcs és szőlőbor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel, és nyomóerő szabályzóval. A munkaképesség 20%, nagyobb mint bármely más sajtónál.

Szőlő és gyümölcs zúzó és bogyo morzsolók.

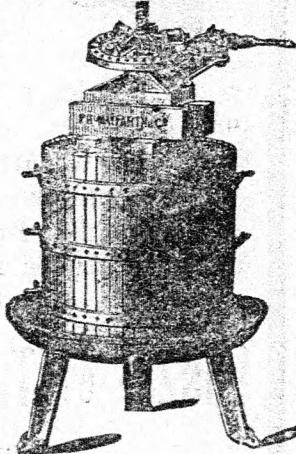
Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szab. önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlővessző permetező, gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. kir. kiz. szabad. gazd. gépgyárak, vasöntőde és gőzhámor. BÉCS, II. Taborstrasse 76. Kiténtetve 390 arany, ezüst és bronz éremmel. Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselek és viszontelárúsítók felvételére.

Kapható

egész éven át **legelső rendű fiatal nehéz**

erdélyi igás ökör

Papp Antalnál, Szamosujvárt.

A készlet egész éven át állandóan 800—1000 darab. 8061

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(Legelősebb utazás Bécs és Fiume között vagy viszont Budapestén át.)
 A magy. kir. államvasutak igazgatóságától veit értesítés szerint az Abbáziába, Lussin-piccoló és Cirkvenica üdülőhelyekre, továbbá a dalmát partvidékre, valamint Olaszországba való utazások megkönnyebbitése céljából Bécsből Fiuméba és viszont Budapestén át igen mérsékelt áru menetjegyek és pedig az I. osztályban 36-70, a II. osztályban 24-40, és a III. osztályban 11-80 koronáért adának ki. Ugyanezen áron Bécs—Zágráb és Károlyváros között is adának ki közvetlen menetjegyek Budapestén át.

Ezen menetjegyek, melyekből az I. és II. osztályuk a gyorsvonatok használatára is jogosítanak, 8 napig érvényesek és azokkal ezen időtartamon belül az utazás Budapestén látározás mellett megszakítható.

Együttal felemlítetük, hogy Bécs és Budapest, valamint Budapest és Fiume között háló- és ötköző-kočík közlekednek, továbbá hogy Fiuméből a dalmát vidékre a közlekedést a magyar-horvát hajózási társaság kényelmes hajói; Fiuméből Velenczébe és Anconába pedig az impresa Fiume—Venezia legnagyobb kényelemmel berendezett termes gőzhajói igen olcsó viteldíjak mellett közvetitük.

Bővebb felvilágosítás Budapestén a városi menetjegy irodában (Hungária szálloda) és Cook Tamás utazási irodájában (Nemzeti szálloda), továbbá Nagel és Wortmann cég utazási irodájában Abbáziában és Bécsben, valamint a Cook Tamás féle Schenker és társa utazási irodájában Bécsben, Stangen Károly utazási irodájában Berlinben és Antonio Paolinál Velenczében nyerhetők.
 Budapest, 1899. évi június hó 27. Az igazgatóság.

Diószeghi

Óriásbuzát,

mely már számos év óta **kitünő termést adott és rozsdá ellen nagy ellenálló képességet tanusított**, legjobb minőségben **ad el**

a diószeghi cukorgyár

Diószeghen, Pozsonymegyében.

8274

Iparosok és gazdaságok részére ajánlja a

Drezdai Motorgyár r. t.
(e. Moritz Hille Drezda-Altstadt.)
legújabb szabadalm. szerkezeti gáz-, petroleum- és benzinnmotorait és mozonyait nagyszerű javításokkal és újításokkal.
Minden kiállításon és versenyen **első érmeikkel és díjakkal** kitüntetve. Több mint 4000 motor üzemben 20.000 lóerővel. Vezérképviselő: **Gellért Ignác** Budapest VI., Eötvös-utca 48.

Seifert József, Pozsony, Halászkapu-utca 4.
cs. és kir. udv. fegyverszállító Interurban telefon 252. szám

Ajánlja dus raktárát
Henri Pieper eredeti **DIANA** fegyverekből
Rationell (kakas nélküli) fegyverekből, eredeti gyári áron.
Krupp Frigyes-féle különleges aczélsóvívő fegyverekből.

Ezen fegyverek a jelenkor legmegbízhatóbb és legjobban lövő vadászfegyverei s kimerítő leírással, valamint számos előkelő vadászkezdő és hivatalos vadász referenciájával, ugyiszintén **árjegyzékkel** készséggel szolgálnak.

Kész vadásztöltényeket, pontosak és megbízhatók, a legjobb rendszer szerint, osztr. magyar igen finom vadász- és erdőlövő porral, ugyiszintén osztr.-magyar füstnélküli vadászporral töltve, szállítók bármikor, pontosan és frissen töltve, minden kaliberűhöz a legelőszőbb áron, továbbá osztrák-magyar füstnélküli 16-porral töltve — seróttal **Éredeti-Glep-töltények** vagy anélkül — 12. és 16-os kaliberűhöz állandóan kapható.

Vadászati, utazási és sportkülönlegességek.

Fentl. cég kitüntetései:
a m. kir. földmivéltés, ipar- és kereskedelmi ministerium által 3353. sz. alatt Budapest, 1889. december 1., a m. kir. honvédelmi ministerium által 5219. sz. a. Budapest, 1892. okt. 15., a cs. és kir. hadügyministerium által 3038. Abch. 7. sz. a. Bécs, 1881. december 17., a cs. és kir. honvédelmi ministerium által 2064/572. IV. sz. a. Bécs 1882. március 16., a m. kir. kereskedelemügyi ministeriumtól, Budapest, 1897. április 2-án.

61200/VIII/2. szám.

Borárverési hirdetmény.

A tarczali m. kir. vinczellér-iskola s a vele kapcsolatos állami szőlőtelepek

több évi termésű borai
f. évi augusztus hó 16-án délelőtt 10 órakor
kezdődő nyilvános szóbeli árverésen

eladásra bocsáttatnak.

Az egész eladó borkészlet **477 hektoliter**, melynek becsértéke **25 frt és 70 frt** között váltakozik.
A borok cukor-, szesz- és savtartalomra elemezve vannak.
Az árak hordó nélkül értendők; a hordók hektoliterje 2 frt 60 krral számítottak.
Az eladó borkészletek hordónként bocsáttatnak árverésre, hogy azok is vehessenek, a kik egy-egy fajtaból csak kisebb mennyiséget kívánnak beszerezni. Az egyes hordók irtartalma 130—140 liter.
Az árverezők kötelesek a megvenni szándékolt bor-kiállításának 5%-át az árverés megkezdése előtt, a vinczellér-iskola igazgatóságához bántatpénzül letenni.
Az árverés megkezdése előtt zárt ajánlatok is adhatók be, melyekhez szintén 5% bántatpénz esatolandó.
Az eladandó borok a vinczellér-iskola igazgatóságánál való egyszerű jelentkezés mellett előzőleg is megizlelhetők. Ugyanott bővebb felvilágosítások szerezhetők.
Tarczali, 1899. évi július hó 29.

M. kir. vinczellér-iskola igazgatósága.

8299

Actiengesellschaft Stahlwerke Weissenfels
ezelőtt Goepfinger & Co.
Weissenfels, Oberkrain.

szabadalmazott **aczélsóvívők**

A hordóban levő folyadék nem veszít súlyából kiszivárgás, felszivódás és apadék által. Nincs tűzveszély.

Petroleum, benzín, festékek, spritusz, olajok, alkáliák stb. részére.

Kapható minden vas-kereskedésben.

Amerikai szabadalmazott aczélláncok forrasztás nélkül.
Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

7217

19981. szám. II. Magyar kir. Államvasutak Üzletvezetősége Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. Államvasutak nagy-várad-szegedi vonalán 709-711. sz. szelvények közt, Gyula állomástól 2 kilométerre épülő Fehér-Körös hid mellett átfektetendő pályatest töltésének előállításához szükséges mintegy 17000 m. földmunkára ezen nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a jogérvényesen kiállított ajánlatok legkésőbb 1899. évi augusztus hó 15-én déli 12 óráig a m. kir. Államvasutak aradi üzletvezetősége titkárságánál (arad-csanádi palota, I. emelet) nyújtandók be.

Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe véteteni.

Az ajánlatok közül a szabad választás jogát, tekintet nélkül az árakra, az üzletvezetőség magának tartja fenn.

A tervek, az egyezmény-tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek Aradon az üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályában és a csabai osztály-mérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, az ajánlati nyomtatványok ugyan ezen hivataloknál 1 az az egy frt. lefizetése elenében megszerezhetők.

Az ajánlat 50 kros, az ajánlat mellékletei ivenként 15 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve, a következő felirattal látandó el.

Ajánlat a m. kir. Államvasutak nagy-várad-szegedi vonalán, a Fehér-Körös hid mellett létesítendő földmunkára.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1899. évi augusztus hó 14-én déli 12 óráig 500 az az ötszáz frt. bántatpénz a m. kir. Államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztárában akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas érték-papírokban teendő le.

A bántatpénzről szóló letét jegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítottak, de névértékben felül számításba nem vétetnek, készpénzben letett bántatpénz után kamat nem követelhető.

Posta útján beküldött ajánlatok és bántatpénzek térti bevénnyel adandók fel. Aradon 1899. július hó.

Az üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjaztalik.)

Eladó

legelő gazdaságainkból igen gazdag választékban fiatal, erős, edzett és hibátlan

erdélyi magyar faj igás ökör
és 1, 2 és 3 éves

elsőrendű ökörborju.

A készlet nyáron át **1000 db körül van.** Anyagunkat már évek óta hazánk legtekintélyesebb uradalmi megelégedéssel vásárolják.

Megkeresésre **direct** megbízásokat is végrehajtunk. Rakodás vétel napján **költségmentesen** hajtatik végre. Vonatközlekedés naponként négyszer.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

László és Társai intézősége Nagy-Iklódon,
posta-, távirat- és vasutállomás.
Kolozsvár közelében szamosvölgyi vasut mentén.

senfels

n.

Petroleum,
benzín,
festékárúk,
spirítusz,
olajok,
alkáliák stb.
részére.

mazott

s nélkül.

rmentve.

tősége Aradon.

sz. szelvények
tt átfektetendő
unkára ezennel
latok legkésőbb
adi üzletvezető-

az árakra, az

azati feltételek
csabai osztály-
tványok ugyan

lyeggel ellátva,

a Fehér-Körös

sztus hó 14-én.
ak aradi üzlet-
alkalmas érték-

nak, de névérté-

án kamat nem

yel adandók fel.

zletvezetőség.

gazdag vá-

és hibátlan

faj

borju.

nyagunkat

mai meg-

rehajtunk.

atik végre.

klódon,

mentén.

Mindennemű tejjgazdasági eszközt
és gépet szállít, tejjgazdasági telepeket
és tejszővetkezeteket rendez be az

A -Separator Részvény-Társaság

ezelőtt **Pfanhauser A.**

Budapest, VII., Erzsébet-körut 45.

ALAPITTATOTT 1802. ÉVBEN. ALAPITTATOTT 1802. ÉVBEN.

Bánhegyi C. J.

„Az arany kalapács” IV., Rostély-utca 13.

Lószerszám vereték és kellékek.

Kész istrángok, angol gyeplők, nyergek, lovagló szerek. Nyereg-
szappan, angol bőrlakok, szerszámmáz, Kwizda-fluid.

Halászlé cikkek. Szabadalmazott patkány és egérfogók.

Szerszám nagykereskedés minden iparág részére.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGIOBB HIRNEVŐ BRADZLEK.

Helyittalab
száz

BRUSWELTER János
szegedensz

**ORAK, EKSZEREK 10-én jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzék bármelyik, levélben valóban megküldhető.

821. szv. szám. 1899.

Árlejtési hirdetmény.

A székesfehérvári magy. kir. állami méntelep székesfehérvári, bábolnai, nyitrai, nagy-atádi és palini osztályaiban elhelyezett katonai legénység és mén-állomány részére 1899. november hó 1-től 1900. október hó végéig szükségelendő

kenyér, takarmány és egyéb cikkek

biztosítása iránt a székesfehérvári magy. kir. állami mén-telepparancsnokság számvivő irodájában

**1899. évi augusztus hó 24-én délelőtt 9 órakor
zárt ajánlatok tárgyalása fog megtartatni.**

A közelebbi szállítási feltételek a székesfehérvári magy. kir. állami méntelep számvivő irodájában megtudhatók, a hol a szállítási feltételek füzeté is betekinhető és a honnan az árlejtési hirdetmény kívánatra megküldetni fog.

Az érdeklődők ennél fogva azon felhívásáal értesítetnek, miként az erre vonatkozó ajánlataikat a kitűzött határidőig annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezettek figyelmen kívül hagyatnak.

Kelt Székesfehérvár, 1899. július hó 15-én.
**Sz.-Fehérvári magy. kir. méntelep
parancsnokság.**

8308

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körut 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlitnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2/3 egész 12 lóerőig, szálmakazalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló-és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szeceksavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

54658 II. 2. a. számhoz.

Hirdetmény.

A kishéri, bábolnai, mezőhegyesi és fogarasi ménesbirtokon és a gödöllői koronauradalomban természetű magvak, a mennyiben azok az uradalom saját céljaira nem szükségesek, az alább részletezett feltételek mellett

vetőmagul

mindazon gazdáknak kiadatnak, a kik ez-iránt a birtokok igazgatóságaihoz fordulnak.

A feltételek a következők:

1. Egy gazdának (vevőnek) egy és ugyanazon gabonából 100 q-ig egyéb vetőmagvakból 10 q-ig terjedő mennyiség adható el.
2. Az eladási árak Kishérré és Bábolmára a győri, — Gödöllőre és Mezőhegyesre a budapesti, végül Fogarasra nézve a fogarasi piacon jegyzett piaci, vagy tőzsdei árak alapján fognak megállapítani olyképpen, hogy az elszállítás napján jegyzett tőzsdei vagy piaci árakhoz, a vetőmagminőségéhez képest métermázsánként 50 krajczártól 1 forintig hozzászámítatik, az így megállapított árakból azonban szállítási költségre Kishéren és Bábolmán 20 krajczár, Gödöllőn 15 krajczár és Mezőhegyesen 50 krajczár levonatik.
3. A szükséges vetőmagvakra *előjegyzéseket* is tehetnek a gazdák az említett uradalmak igazgatóságainál és pedig *őszi gabonára*

folyó évi szeptember 30-ig,

tavasziakra pedig

folyó évi december 31-ig,

megjegyezvén, hogy a vetőmagvak eladása, illetőleg kiszolgáltatása egész éven át fog teljesíteni.

Budapest, 1899. július hó 23-án.

8276

Földmívelésügyi m. kir. miniszter.

115510. szám. A IV.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény

Folyó évi augusztus hó 15-étől kezdve Szered és Nagyszombat között 5103 és 5104 sz. alatt egy-egy új személyvonat fog forgalomba helyeztetni.
Az előbbi vonat Nagyszombatból reggel 6 óra 5 perczkor indul és Szeredre reggel 6 óra 29 perczkor érkezik az utóbbi vonat pedig Szeredről reggel 7 óra 5 pkor. fog indulni és Nagyszombatba reggel 8 óra 31 perczkor érkezni.
Budapest, 1899. július. 26-án.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Kiüntelve

1897. Kishér nemzetközi vetőgépverseney	első díj: állami arany érem.
Lévai nemzetközi vetőgépverseney	első díj: nagy územre arany érem.
1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépverseney	első díj: arany érem.
Marosvásárhelyi vetőgépverseney	első díj: arany érem.

WEISER J. C. gazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

Ajánlja:

Magyarország

legújabb és

legjobb 7583

vetőgépét,

szabad. kiváltható kapacsuklyókkal ellátott

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

ZALA-DRILL

sorvetőgépét, továbbá szab. „Perfecta” olesó és igen jó, könnyű vetőgépét, legjobb szerkezetű Saack-re dserü aczélekeit, boronáit, járgányait, szénagyújtóit, rostáit és mindenféle gazdasági gépeit.

„Planet jr.” psz. kézi-toló répakapa és töltőgató, a 10 frt. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TISZAVIDEKI BUZA.

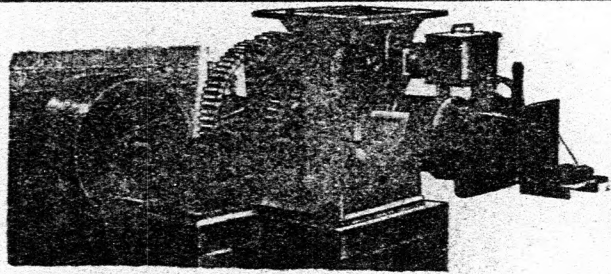
Jász-Nagykun-Szolnok vármegye Gazdasági Egyesületének fogyasztási és értékesítési szövetkezete, a vetőmagul leginkább ajánlatos tiszavidéki buzát teljesen megbízható, esiraképes és fajtiszta minőségben hozza forgalomba. S a vetni való buza a legspeciálisabb tiszavidékről bármely nagyobb vagy kisebb mennyiségben

előnyösen beszerezhető.

A megrendelések a mennyiség és pontos cím megjelölésével a

Gazdasági Egyesülethez

Szolnok, megyeszékház, intézendők.

Téglagyári-berendezések

Tatzel E. troppauai gépgyár és vasöntöde

jóhirű gyártmányai u. m. téglasajtók, hengerművek, cserépsajtók, utánsajtók, oromcserépsajtók, gőzgépek és kazánok, kő- és agyagfelvonók, görgőjáratok, golyós-

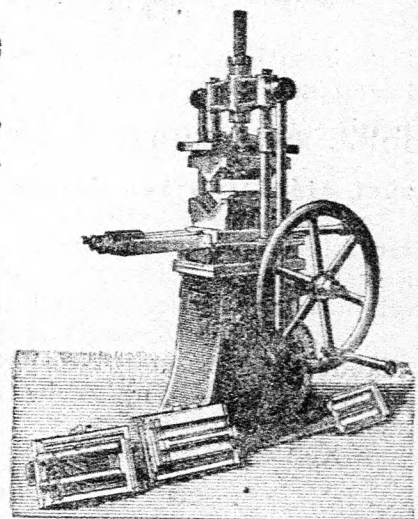
E

malmok, kaphatók:

Graepel Hugó-nál

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész

BUDAPESTEN, V., KÜLSŐ VÁCZI-UT 46.

Bérlet megszűnése következtében Somogyvármegyében a görgetegi urad. birtokon az

összes felszerelések eladatnak

nevezetesen: gőzeplőgépek, összes hozzátartozókkal, vetőgépek, boronák, ekék: 100 db legjobb fajú tenyész sertés, 210 db süldő, 1200 db középfinom gyapjú birka, 10 db merino precece, a keszthelyi gazdasági intézettől hozatott kos, etető kamara, teljes felszerelés járgánnyal.

Kérdezősködések a

görgetegi urad. birtok kezelőségéhez

intézendők.

Cséplőgép és ökrök csak aug. vége felé lennének átadhatók.

8261

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% citrátban oldható foszforsavtartalommal és 85-100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatása az összes gabonafélék, kapás és olajnövények, lóhere és lucerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre. **Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya** tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az **összes szuperfoszfátokat**. — A citrátban oldható foszforsav-tartalomért **szavatosságot** vállalunk, metaláni hiányt megtérítünk. Árjainlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

A csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási irodájának vezérképviselősége
a magyar korona orsz. területén

KALMÁR VILMOS, VI., Teréz-körút 3. sz.
Martellin a legfinomabb dohánynemesítő trágya kiz. eladása. **Kalint.**

111.098/99. szám. C II.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Szász-magyar vasuti kötelék.

A fenti kötelékben érvényes II. rész 2. és 3. fűzethez f. évi augusztus hó 1-én a IX. sz. pótlékok lépnek életbe, melyek korpa stb. küldeményekre nézve különösen mérsékelt díjtételeket tartalmaznak.

Ezen pótlékok a részes vasutaknál darabonként két-két krért. megszerezhetők. Budapest, 1899. július 22.

A magy. kir. államvasutak a részes vasutak nevében is. (Utánnomás nem díjaztatik.)

Gőzekék

utcai lokomotivok,

gőzeplőgépek hajtására a főhercegi vasművekből. A gépek vásárlásánál mezőgazdasági szakértői tanács adatik. Szives tudakozódások

Erzherzogliche Cameral-Direction
in Teschen in Schlesien, czimen. 4091

104256. szám. C I.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak közlekedése alatt álló h. é. vasutakon 1897. évi augusztus hó 15-től érvényes helyi áru díjszabás 27 oldalán B. fejezet IV. pontja alatt a Lucziabánya állomáson feladásra kerülő vasércz küldemények után megállapított 100 kgkint 5 fillérvnyi pótlétek felszámítása f. évi július hó 1-ével beszüntetett. Budapest, 1899. július hó 6-án.

Az igazgatóság.

Wir empfehlen zur Pränumeration sowie für Anfordigungen die bekannten Inhaberschriften, reich illustrierten, elegant ausgestatteten weitverbreiteten Jahrbücher:

Allgemeine Wein-Zeitung Redacteur: Antonio del Piaz. Jeden Donnerstag erscheint eine Nummer. Pränumerationspreis, per franco zu senden ist, vierteljährig fl. 1.50

Wiener Landwirthschaftliche Zeitung Hauptredacteur: Hugo S. Gitschmann. Erscheint Mittwoch u. Samstag. Viertelj. fl. 3.

Oesterreichische Forst- und Jagd-Zeitung Red.: Oberforst-Jof. E. Weinelt. Erscheint Freitag. Viertelj. fl. 2.

Hugo S. Gitschmann's Journalverlag. Wien, I., Dominikanerbastei 5.

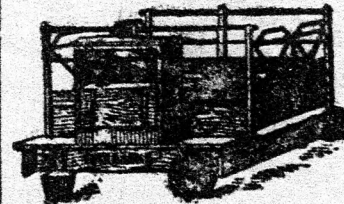
Fairbanks mérlegek a legkötelezőbb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek számos rendszerűek, tölsélys fémmerőkarokkal bírnak s a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegelik.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésükkel fogva ugy hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkitűnőbb mérlegek. **Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári**

mérlegeinket

csészertől és a céljuk megfelelő szerkezetükkel fogva különösen a gardák, gardaságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánljuk. A jutányos árakban, melyek alyokkal számított jobb kivitelű tizedes mérlegek árainál nem magasabbak, a hitelesítés, csomagolás és loco vasutra való feladás költségei már befoglaltnak. — **Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek.** Gyártásunk állami felügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlen központi irodánkhoz, Andrassy-ut 14. czimzandók. Árjegyzékkel, felvilágosítással szintén központi irodánk szolgál.

FAIRBANKS MÉRLEG és GÉPGYÁR részvény-társaság.
BUDAPEST, Andrassy-ut 14. Gyár: Kiliai Vácz-ut 156.

113696/e I. szám.

Magyar kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Az 1900 évben Párisban tartandó világiállításán részt vevő kiállítók tájékoztatása céljából már most közhírré tettük hogy ugy a kiállításra küldendő, mint az onnan vissza küldendő, el nem adott és ki nem sorolt kiállítási tárgyak szállítására (élő állatok kivételével) a magyar és osztrák, valamint a bosznia-hercegovinai vasutak ugy az oda mint a visszazállításra nézve helyi díjszabásaik díjtételeiből, nemkülönben az ezen vasutak egymásközi forgalmában mérsékelést engedélyeztek, a vizsaküldés határidejét a kiállítás berekesztését követő b. hónapra terjesztvén ki.

Az osztrák és magyar, valamint a bosznia-hercegovinai vasutak részéről engedélyezett ezen kedvezmény mikénti alkalmazására vonatkozó feltételek valamint a külföldi vasutak kedvezményei később fognak közzétettni.

A kiállításra rendelt élő állatoknak Párisba és vissza való szállítására a fent megnevezett vasutakon a kiállítási állatokra érvényes díjszabás fog alkalmaztatni. Budapest 1899. július hó.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

100978/99. szám. A/IV.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Személyszállító vonatoknak Dorog állomásig való közlekedése.

A Budapest ny. p. udvarról délután 12 óra 50 perczkor Pilis-Csabára induló 4106. és a Pilis-Csabáról Budapest ny. p. udvarra reggel 7 óra 25 perczkor érkező 4165. sz. személyszállító vonatoknak forgalma f. é. július hó 15-étől kezdve folytatólag Dorogig fog kiterjesztetni.

Az előbbi vonat Dorogra délután 3 óra 4 perczkor fog érkezni, az utóbbi vonat pedig Dorogról reggel 4 óra 33 perczkor fog indulni.

Budapest, 1899. június hó 30.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Árpa és here

betakarításához ajánlanak védjegyzett

Kéveköötő-t

kötélárut és ponyvát

Pollák Sámuel és Grüner
Szeged.

SOUTHDOWN-KOSOK

eladók a Leneschitzi uradalomban

drbonkint 50-80 frtért.

Leneschitz vasutállomástól (Prága-Düxi vasut)

Hg. Schwarzenberg-féle uradalom igazgatósága

POSTELBERG (Csehország) 8278

PAUCKSCH, Budapest, VIII., József-körút 25.
H. PAUCKSCH részvénytársaság
 főkelepe.

Törzsgyárunk LANDSBERG a W.
 gépgyár, vasöntőde, gőzkazán-gyár és rézműves-műhely

53 éves fennállása óta
 mint legkiválóbb különlegességét
 legjobban jövedelmező

SZESZGYÁRAT

rendezett be a
 legújabb rendszer szerint.

Körülbelül 1700 telepet állítottunk fel 50 év óta.

Szállítjuk továbbá szükséges berendezéseket szeszfinomítók,
 keményítőgyárak, tejgazdaságok, malátagyárak és sörfőzdék számára.

Megkereséseket **PAUCKSCH, BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 25.**
 címre kérjük. (Gyártelep: KÖBÁNYA.)

KIS HIRDETÉSEK.

Nemesi birtok.

Nyitra vármegyében, Lapás-Gyarmat község határában -- u. p. Nagy-Lapás-Nyitra vasút-állomástól 7 -- a nyitra-vasúti pályán köves országúttól 1 és fél kilométernyire: 8156

két egymás mellett fekvő

nemesi birtok

együtt szabad kézből eladó, esetleg egy reális gazdának f. é. október 1-étől hasznosra adó. A két birtok megközelítőleg terület: 270 szántó, 7 kert, 12 rét, 1 szőlő, 7 földadományos egyenlő összesen mintegy 300 hold a 1200 négyzetű. A birtokon 2 major van a szükséges jó karban lévő épületekkel s felszereléssel ellátva. Lapás-Gyarmat faluban egy nagy kert közepén 5 szobás kényelmes ur lak, mely esetleg nyári lakul is használható, városi családok részére. Elegendő ákác fásítások, szőlők, pompák, mintegy 600 válogatott nemes faj, csak néhány év óta termő fiatal fából álló gyümölcsös. A birtokok kulturállapota kitűnő -- talajuk herét termő első minőségű sörárpatalaj; fekvésük és helyi viszonyaiknál fogva akár tőhenézet, akár cukorrépa termelésre feltehető alkalmasak. Erdőköltségekkel a címzet a kiadóhivatal fogja közölni.

Hansen Chr.-féle
 készítő 7245
sajtojtó
 ojtó por, ojtó táblák, vajfontékek, sajtfestékek, savfejlesztők állandóan kaphatók

PICH BERTÁ-nál
 Kón. Weinberge, Prága mellett, Karlsstrasse 8. Böhmen

Biehn János

aszfalt- és kátrány termékek vegyi gyárával
 Budapest, Kispest és Mezőtelegd. központi iroda: Budapest, IX., Ferencz-körút 46.

Ajánl:
 Magyar aszfalt-bitumenből készült

Valódi aszfalt-fedélemozgató,
 Biehnolt, Carbolinemoz.

Vállal:
 Fedélemozgató-befödéseket.
 Facement-befödéseket.

Mindennemű aszfaltozásokat.
 Nedves falak gyökere szarraztatását aszfalttal

Arjegyzekek és költségvetések ingyen és bérmentve.

A Pa.-Weimi
 gazdaságban bakonyi jól alkalmazható, nagyserű, a rozsdás és megdülésnek feltétlenül ellentálló képességű vetőbuza, míg a készlet tart. augusztus hó 15-től kezdve szállítandó 50 kg.-tól feljebb a zirczi vasúti állomásra szállítva, a napi áron eladandó. Bővebb értesítéssel szolgál Fried Manó, uradalmi haszonbérlet, Pta. Weim, u. p. Zircz, Veszprémmegye. 8256

Biborhere, szöszös

bükköny, őszi borsó Szt.-Jánosnapi rozs jutányos áron kapható

HALDEK
 magnagykereskedésben,
 BUDAPEST, Károly-körút 9.

Eladó
 4 darab budapesti központi

tejcarnoki üzletrész

8272 ez év szeptember hó 15-től való tejszállítási jogosultsággal. Tudakozódhatni

Beer Henriknél,
 Nagy-Füged, Hevesmegye.

„FOWLER”-féle
 gözekekészlethez tartozó négyvasu, mélyszántó

eke
 jutányosan eladó.
LAMM ARMIN
 urad. bérletén,
Fekete-puszta, u. p. Lepsény. 8270

Nemesi birtok.
 378 kataszter-hold eladó, 40 évi törlesztésre. Cím a kiadóhiv. 8308

Keresetetik
 1899 november 1-ére, vagy 1900 január 1-ére egy gazdaság eladáradék mellett. Cím a kiadóhivatalban. 8263

Árpa-, buza stb. aratásra

és szalaszakarmány adagolásra.

használva, a gazda 100 keresztelvévente biztosan 3 forintot megtakarít buzakötéllel szemben.

1. szám ezre 7 forint
2. " " " 6 " "
3. " " " 5 " "

a palánkai vasúthoz szállítva. Tessenék prospektust és kitél-áru árjegyzéket kérni!

A kőbányai Király-Sörfőző,

Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanár urak által gyógyezelokra ajánlott

Goliát-Malátasöre
 idegbajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik és egyúttal

legkellemesebb üdítő ital.

Vidékre, kőbányai vasúti állomáshoz szállítva; nagy palaczk: 19 kr., kis palaczk 13 kr. fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállítmány 30 palaczk.

Betét: nagy ládáért 1 frt 60 kr., kis ládáért 1 frt 20 kr., palaczkért 6 kr., mely azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatik.

Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII., Kertész-u. 40. és a vidéki raktárosoknál.

Budapestben kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharankint a Quisisana automata buffet-ekben is.

KONKOLYOZÓK

(trieurök)
 minden gabonam osztályozására

Graepel Hugó
 gépgyárosnál
 Budapest, V., külső váci-út 46.
 Mintegy 10 kgr. gabonaminta beküldése esetén különleges trieur készítetik. 6442

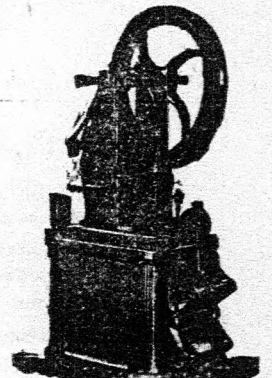
Malom berendezési
 osztályomat a t. ex. nagy közönség szives figyelmébe ajánlom.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR

Magyarországi gyártelepe
 BUDAPEST, KÜLSŐ VÁCI-ÚT 1443. SZÁM.
 Első és egyedüli magyar special gépgyár.

GYÁRTMÁNYOK: az összes mezőgazdasági iparágak számára szükséges gépek. Nevezetesen:
Cukorgyárak, Sörgyárak, Malátagyárak és Szeszgyárak teljes berendezése és átalakítása. Szaktekintély mezőgazdasági szeszgyárak és cukorgyárak terén.
Szeszgyárak berendezése hosszabb lejáratu törlesztéses kölcsön mellett.
 Minden szaktávágó felvilágosítással, tervvel, költségvetéssel készséggel szolgálunk.

Mezőgazdasági célokra mint hajtóerő kiváló gyártmánya a
HOFFMEISTER-GŐZMOTOR
 a legjobb, a legolcsóbb és legbiztosabb gőzgép. — Helyettesít minden gőzgépet és locomobilt. — Cséplésre és minden egyéb gazdasági gép hajtására a legalkalmasabb. — Fűthető szénnel, fával, cserrel és minden egyéb hulladékkal. — Minden nagyságban, 1/2 lóerőtől kezdve egész 30 lóerőig gyártjuk. 8173

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

és
GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtekélyesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42-50. **BUDAPEST-KELENFÖLD** a vasúttállomással szemben.

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönséget ezennel
Emánuel von Proskovitz jun. tanár urunk által termelt

Kwassitzi eredeti

HANNA korán érő rozsunknak

— a meddig a készlet tart — idejekorán való megrendelésére, mely szintén egy a bel-, mint a külföldön jónak találtatott.

Ezen tenyészet is kiváló koránéréség által tűnik ki, úgy hogy a kései rozsnevelők és az árpa előtt érik, a mi a gazdasági üzemre igen hasznos.

Kwassitzi korán érő rozsunk jó termést ad, hosszú szalmát és a legtöbb finomhéjas, fodrozott, zöld színű szemet tartalmazza (84% zöld szem, szemben a petrusi rozsokkal, mely 54%-ot tartalmaz).

A zöld szemek tudvalevőleg értékesebbek — mert nitrogen tartalmuk nagyobb — mint a másszínűeké. A vetés, mint eredeti Hanna árpánknál, átlag 150 kg. hektáronként.

KWASSITZI cukorgyár részvénytársaság.

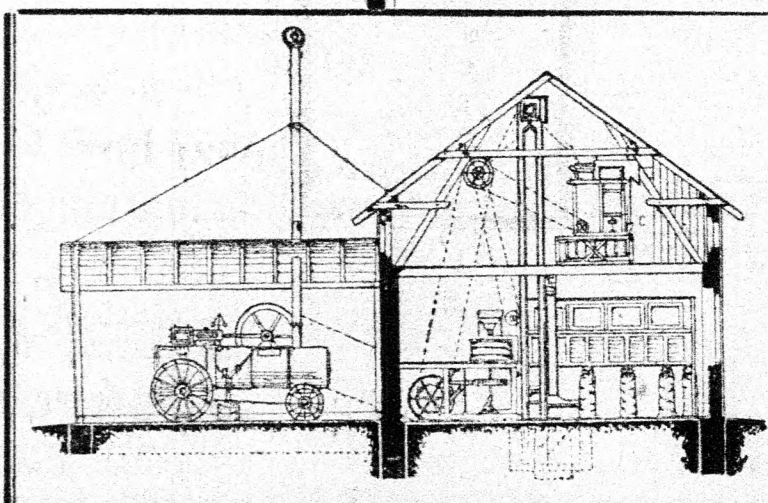
8293

Pósta- és távirtda-állomás: Kwassitz.

Kaiser Ferdinands-Nordbahn állomás: Kwassitz-Tlumatschau (Morvaország).

BIRDETÉSEK

felvételnek a kiadóhivatalban
BUDAPEST,
Üllői-ut 25-ik szám

MALOM-

berendezéseket teljesen, úgy egyes malomgépeket, valamint

gépöntvényeket

gazdasági gépműhelyek részére gyárt és szállít:

Wörner J. és Társa

maloméplítő
gépgyára és
vasöntődéje

Budapesten, Külső váci-ut 54-56. sz.

GÉPOLAJAT,

u. m. valódi tiszta olivajajat, elsőrendű savtalanított repceolajat, stb.

Szalonnát

Fertőtlenítő szereket,

u. m. karbolsav, karbolpor, creolin, zöldgálicz stb. rézgálicz karbololeumot, keserűsót csudasót stb.

AJÁNLÓK:

Kocsikenőcsöt, Petroleumot,

Zsákokat, takaró- és szekérponyvákat, kátrányfestékeket, fedőlakot,

MŰTRÁGYÁT

Olasz szaponáriát tiszta vastag gyökerekből őrdíve.

Lucernát, lóherét, fűmagvakat

minden célra és minden egyéb gazdasági cikket.

Vetőmagot

a legjutányosabb áron és garantált jó minőségben.

KRAMER LIPÓT, BUDAPESTEN, V. ker., Akadémia-utca 10. sz.

Telefon.

Sürgőnyczim: „CERES“ Budapest.

Telefon.

Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálók.

KÜHNE E. gazdasági gépgyára MOSONBAN.

Ajánlja a bekövetkezendő őszi évadra: Sack rendszerű aczélekeit, egyes-, kettős- és hármassékéit, Laacke-féle szántóföld és rétboronált, hengereit,

eredeti „Hungária Drill“,

hegyes vidékre „Mosoni Drill“,

kisgazdáknak „Jubileumi Drill“

sorvetőgépeit. 20000 db. használatban.

Mindennemű rostáit, szelelőit, konkolyozóit.

Uj! Burgonya osztályozó gépek!

Uj! „Diadal“ gabonatisztó és osztályozó rosta.

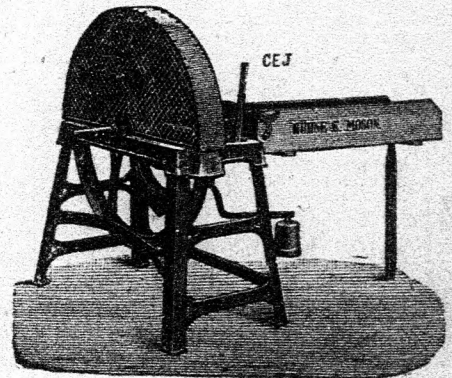
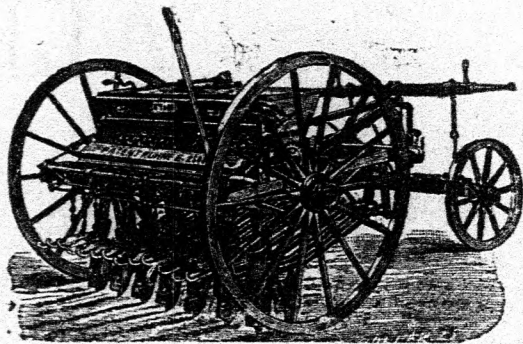
Uj! „Kayser“-féle centrifugális gabona osztályozó.

1898. szolnoki rostaversenyen I. díj, nagy arany érem.

Legjobb: „Rapid“ darálóit, szecska és répavágóit,

morzsoló és takarmány füllesztőit és borsajtóit.

Különlegesség! Takarmánykamra berendezések.

☛ Főraktár: **BUDAPEST, V., Váci-körút 57a.** ☛

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság nyomása Budapest. (Köztelek).